Ազգ
Azg
armenian daily
28 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2002 ՇԱԲԱԹ 175 (2620)

Շեւարդնաձեն պատրաստ է բանակցությունների, իսկ Աբխազիան տոնում է հաղթանակի օրը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն պատրաստակամություն է հայտնել բանակցություններ վարել աբխազական ղեկավարության հետ ցանկացած մակարդակում: «1992-1993 թթ. աբխազական պատերազմում Վրաստանի միասնության համար զոհվածների հիշատակին» նվիրված արարողության ժամանակ Շեւարդնաձեն նշել է, որ պատերազմի արդյունքը ոչ մեկի համար հաղթանակ չէ: «Հաղթանակ կլինի մեր հաշտությունը, եւ հանուն դրա ես պատրաստ եմ ցանկացած մակարդակում հանդիպել աբխազական ղեկավարության հետ եւ փնտրել ուղիներ, որպեսզի վրացիներն ու աբխազները կրկին սկսեն ապրել միասին»,- ընդգծել է Վրաստանի նախագահը: Աբխազական իշխանությունների արձագանքը վրաց առաջնորդի այդ հայտարարությանը չի հաջողվել օպերատիվ կերպով ստանալ: Ինչպես հեռախոսով ՌԻԱ-«Նովոստիին» հայտարարել է Աբխազիայի Հանրապետության ԱԳՆ հերթապահ աշխատակիցը, «քանի որ Աբխազիայում այսօր տոնվում է Հաղթանակի օրը, ոչ ոք աշխատանքի վայրում չէ»:

Ադրբեջանը համաձայն է գրավյալ չորս շրջանների դիմաց վերաբացել Բաքու-Երեւան երկաթգիծը

ԼՂ հակամարտության միջանկյալ կարգավորման այս առաջարկությունը գրավի՞չ է արդյոք ՀՀ-ի եւ ԼՂՀ-ի համար

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահներ Նիկոլայ Գրիբկովը (ՌԴ), Հյուգ Պերնեն (Ֆրանսիա), Ռուդոլֆ Փերինան (ԱՄՆ), ինչպես նաեւ ՌԴ առաջին փոխարտգործնախարար Վյաչեսլավ Տրուբնիկովը երեկ Ստեփանակերտից վերադարձան Երեւան, այստեղից մեկնեցին Բաքու: Սեպտեմբերի 28-ին Ադրբեջանում Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի եւ ԱՄՆ-ի դեսպանների մասնակցությամբ միջնորդական քառյակը բանակցություններ կվարի նախագահ Ալիեւի, արտգործնախարար Գուլիեւի հետ:

Հատկապես Բաքուն միջնորդների այս այցից լուրջ ակնկալիքներ չունի: Նախագահ Ալիեւը վերջին հրապարակային ելույթներում ԵԱՀԿ-ին քննադատել է անգործության, հայկական կողմի վրա ճնշումներ չբանեցնելու մեջ, իսկ օրերս Մոսկվայում օգոստոսի 14-ին Սադարակում Ռոբերտ Քոչարյանի հետ չորսժամյա հանդիպումը որակել է անպտուղ, փաստորեն, սրանով առավել արժեզրկելով միջնորդների այս այցելությունը տարածաշրջան: Բաքվում հատկապես հոռետես են ոչ վաղ անցյալում իշխանության բարձր օղակներում ծառայած դիվանագետները: Արտաքին քաղաքականության հարցերով Ալիեւի նախկին խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն «Էխո» թերթում ասում է. «Համանախագահներն էլ են մարդիկ, ապրել ուզում են, աշխատել նույնպես եւ ստանալ ռոճիկ: Տարածաշրջան այցելությունների համար գործուղման լավ գումարներ են ստանում: Ինչքա՞ն կարելի է ծանոթանալ կողմերի դիրքորոշումներին:

Տես ♦ էջ 2

ՍՏՈՒԳՎԱԾ

Եվրախորհուրդը կարող է պատժամիջոցներ կիրառել

Եթե Հայաստանը ուշացնի մահապատժի վերացումը

ԼՈՒԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը սեպտեմբերի 26-ին, ինչպես եւ տեղեկացրել էինք, ուշ երեկոյան լսել է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հարցերով մոնիտորինգի խմբերի զեկույցները՝ այդ կառույցի առջեւ երկու երկրների ստանձնած պարտավորությունների կատարման շուրջ: Ինչպես տեղեկացանք եվրախորհրդի մամլո գրասենյակից, Հայաստանին առնչվող զեկույցի քննարկումը, մասնավորապես անկատար պարտավորությունների խնդիրը չի բերել այս պահին Հայաստանի հանդեպ պատժամիջոցների կիրառման: Զեկույցը, որի մանրամասներին «Ազգն» արդեն անդրադարձել է, եվրախորհրդի խորհրդարանականներն ընդունել են գրեթե նույնությամբ: Այդ զեկույցի հիման վրա ընդունվել է նաեւ բանաձեւ, որը հիմնականում կենտրոնանում է Մարդու իրավունքների եւ ազատությունների եվրոպական կոնվենցիայի 6-րդ արձանագրության վրա: Դեռեւս չկատարված մի շարք պարտավորությունների շարքում եվրախորհրդին անհանգստացնում է հատկապես այս՝ մահապատիժը բացառող արձանագրության վավերացման ձգձգումը: Այդ կառույցին, ինչպես բազմիցս հայտարարել են նրա բարձրաստիճան ներկայացուցիչները, մտահոգում են մահապատժի վերացման խնդրի շուրջ Հայաստանում առկա հակասական տրամադրությունները: Եվ այդ մտահոգությունը Հայաստանին վերաբերող բանաձեւում ամրագրվել է հնարավոր պատժամիջոցների կիրառման ձեւով:

Տես ♦ էջ 2

Լողացող քաղաք

Ծովագնացության մեջ մարդկային միտքը որեւէ սահմանափակում չի ճանաչում: Ֆրանսիացի ճարտարապետ Ժան-Ֆիլիպ Զոպպինին սեպտեմբերի 26-ին ցուցադրել է իր նոր մտահղացման մանրակերտը, որն իրականության վերածվելու դեպքում կդառնա մի գերհսկայական նավ 400 մետր երկարությամբ եւ 300 մետր լայնքով, որն ի վիճակի կլինի իր 15 հարկերում պարփակել 4000 նավախցիկ եւ հյուրընկալել 10 հազար ուղեւոր: Այն կլինի մի իսկական լողացող քաղաք ծովի վրա, իր նավահանգստով եւ այլ հարմարություններով: Նավի կառուցման ծախսերը դեռեւս չեն ներկայացվել, սակայն ակնկալվում է, որ նախագծերն ու մանրակերտն առաջիկա մարտին կցուցադրվի Մայամիի Ծովային առեւտրի ցուցահանդեսում:

ՎԱՆԱՁՈՐ

«5+1» հանցախմբից երկուսի համար մեղադրողը մահապատիժ պահանջեց

ՎԱՆԱՁՈՐ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վանաձորում շարունակվում է Լոռու մարզում, հանրապետությունում երեք տասնյակից ավելի հանցագործություններ կատարած, այսպես կոչված «5+1», հանցախմբի դատավարությունը:

Տասնչորսօրյա ընդմիջումից հետո շարունակվեց գործի լսումը. ելույթ ունեցան մեղադրող կողմը, դատապաշտպանները, ամբաստանյալներն իրենք: Մեղադրող Կամո Մկրտումյանը հանցախմբի կատարած բոլոր հանցագործությունները թվելուց, գործի մեղքը հաստատող ապացույցները ներկայացնելուց հետո, Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանին միջնորդեց հետեւյալ պատիժները նշանակել Դավիթ Թումանյանին ազատազրկման դատապարտել 9 տարի ժամկետով, ողջ անձնական գույքի բռնագրավմամբ, ուժեղացված ռեժիմի գաղութում, Արկադի Սաֆարյանին՝ 12 տարի ժամկետով, ողջ գույքի բռնագրավմամբ, Հայկ Հարոյանին՝ 14 տարի ժամկետով՝ որից 3-ը բանտում, անձնական գույքի բռնագրավմամբ, 50 հազար դրամ տուգանք, Քրիստինա Հարոյանին՝ 40 հազար դրամ տուգանք, 2 տարվա ազատազրկում, պատժի կրումը հետաձգելով երկու տարի, առանց գույքի բռնագրավման, Հակոբ Խաչատրյանի եւ Արամ Պետրոսյանի համար մեղադրողը պահանջեց պատժի առավելագույն չափ՝ մահապատիժ, ողջ գույքի բռնագրավմամբ:

Դատապաշտպանների եւ մեղադրյալների ինքնապաշտպանական ճառերից հետո նիստը հետաձգվեց մինչեւ հոկտեմբերի 8-ը:

Արեւելյան Թիմորը դարձավ ՄԱԿ-ի 191-րդ անդամ

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուրբաթ օրը ՄԱԿ-ի կազմում պաշտոնապես հայտնվեց նոր՝ 191-րդ անդամը. սեպտեմբերի 27-ից կազմակերպության անդամ երկրների կազմի մեջ մտավ Արեւելյան Թիմորը: Մոլորակի ամենաերիտասարդ պետությունը՝ Արեւելյան Թիմորը, ՄԱԿ-ին միանալու հայտ ներկայացրեց անկախություն նվաճելուց ընդամենը մի քանի օր հետո. ազգային օրենսդրական վեհաժողովի առաջին իսկ նիստում թիմորցիները քվեարկեցին իրենց երկրի կողմից ՄԱԿ համընդհանուր հռչակագրի ստորագրման օգտին եւ դիմեցին այդ միջազգային կազմակերպությանն անդամակցելու խնդրով: Ուրբաթ օրը ՄԱԿ Գլխավոր վեհաժողովի մասնակիցները ընդհանուր քվեարկությամբ Արեւելյան Թիմորն ընդունեցին ՄԱԿ:

Իրաքում նախապատրաստում էին ահաբեկչություններ Ռուսաստանի դեմ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում Իրաքի տարածքում պատրաստվում էին ահաբեկչական խմբեր մի շարք երկրների, այդ թվում եւ Ռուսաստանի դեմ դիվերսիաներ իրականացնելու համար՝ զանգվածային ոչնչացման զենքի գործադրմամբ: Այս հայտարարությամբ հանդես է եկել ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատին առընթեր ահաբեկչության եւ ոչ ավանդական մարտական գործողությունների գծով աշխատանքային խմբի ղեկավար Յոզեֆ Բոդանսկին, հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը: Այն հնչել է ԱՄՆ Կոնգրեսի շենքում, որտեղ տեղի էր ունենում կազմակերպված հանցավորության եւ ահաբեկչության դեմ պայքարի բնագավառում համագործակցության հարցերին նվիրված ռուս-ամերիկյան համաժողովը: Բանախոսի ելույթից հետեւում է, որ ահաբեկիչներ պատրաստվել են իրաքյան իշխանությունների գիտությամբ: Ինչպես պնդել է Բոդանսկին, ուսուցումից հետո զոհայինների մի մասը ուղարկվել է Թուրքիա եւ Իսրայել ամերիկյան ռազմակայանների դեմ ահաբեկչությունների իրականացման համար, ինչպես նաեւ Վրաստանի Պանկիսի կիրճ Չեչնիայի տարածքից դիվերսիաների նախապատրաստման նպատակով:

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Ամերիկյան կոնգրեսականները Բաղդադում

Մինչ նախագահ Ջորջ Բուշը Կոնգրեսից եւ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդից շարունակում է խիստ բանաձեւեր պահանջել Իրաքի նկատմամբ եւ, մյուս կողմից, պետքարտուղարի տեղակալ Մարկ Գրոսմանին Փարիզ եւ Մոսկվա է առաքել Իրաքի հարցում Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի համերաշխությունն ապահովելու նպատակով, ամերիկյան Կոնգրեսի 3 անդամներ, 3-ն էլ դեմոկրատ կուսակցության անդամ եւ վիետնամական պատերազմի վետերաններ, երեկ ժամանեցին Բաղդադի «Սադդամ» օդակայան եւ դիմավորվեցին ցնծությամբ: Կոնգրեսականների այցի նպատակն է, ինչպես իրենք հայտարարեցին օդակայանում, իրազեկ դառնալ այդ երկրում տիրող կացությանը եւ վերադարձին «որոշ մարդկանց ուղեղներում տեղավորել, որ պատերազմն Իրաքի դեմ որեւիցե անհրաժեշտությունից չի բխում»:

Երեկ երեկոյան արդեն կոնգրեսականները եղել էին Բաղդադի հիվանդանոցներում, մասնավորապես քաղցկեղի մանկական կլինիկայում, որտեղ, նրանց ասելով, երեխաները լիակատար բուժում չեն ստանում Իրաքի դեմ պատժամիջոցների պատճառով. «Մենք չենք կարող այլեւս պատժել իրաքցի ժողովրդին», հայտարարեց նրանցից մեկը, որի վրա մեծ ազդեցություն էր թողել հիվանդ երեխաներից մեկի խնդրանքը. «Ասա նախագահ Բուշին, որ մեզ չռմբակոծի»:

Իրաքյան պատերազմի դեմ երեկ Վաշինգտոնում ելույթ ունեցավ նաեւ մեծազդեցիկ կոնգրեսական Էդվարդ Քենեդին: Նա դեմ արտահայտվեց Իրաքի դեմ «միակողմանի գործողություններին», պնդելով, որ նման քայլը «պետք է լինի մեր վերջին եւ ոչ առաջին ընտրանքը»:

Երեկ Մոսկվայում, նախքան Մարկ Գրոսմանի այցը, Իրաքի դեմ պատերազմի գաղափարի ժխտմամբ հանդես եկավ նաեւ արտգործնախարար Իգոր Իվանովը: Նա կոչ արեց ժամանակ չկորցնել Իրաք ՄԱԿ-ի քննիչներին ուղարկելու հարցում, ավելացնելով, որ Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենքերի առկայության մասին բրիտանական եւ ամերիկյան վերջին տվյալները ռուսների համար համոզիչ չեն:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Բանակցությունները շարունակելու անհրաժեշտություն կա

Մինսկի խմբի համանախագահների հանդիպումը ԼՂ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ

Հազիվ թե ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հերթական այցից ղարաբաղյան խնդրում կանխատես որեւէ էական տեղաշարժ էր ակնկալվում: Արդեն իսկ երեւանյան բարձրամակարդակ հանդիպումից հետո պարզ էր, որ հակամարտության լուծմամբ շահագրգիռ միջնորդները պարզապես նպատակ ունեն «տաք պահելու» բանակցային գործընթացը պահպանելու համար այն դրական միտումները, որոնք ընկած են փարիզյան եւ քիվեսթյան պայմանավորվածությունների հիմքում:

Իսկ Մինսկի խմբի առաքելության գործնական արդյունավետության վերաբերյալ համանախագահները հստակեցված տեսակետ ունեն: Ռուդոլֆ Փերինան, օրինակ, այս առնչությամբ Ստեփանակերտի օդանավակայանում հայտարարեց, որ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում եռանախագահները որեւէ տարաձայնություն չունեն: Միեւնույն ժամանակ, ամերիկյան դիվանագետի կարծիքով, եթե Մինսկի խումբը չկարողանա լուծել ղարաբաղյան հիմնահարցը, ապա խիստ կասկածելի է այլ երկրների ներգրավմամբ դրական արդյունքի հասնելը:

Ի լրումն, Ռուսաստանի Դաշնության առաջին փոխարտգործնախարար Վյաչեսլավ Տրուբնիկովը, ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ իրենց ունեցած ավելի քան մեկժամյա հանդիպումից հետո, լրագրողների մոտ հայտարարեց, որ շատ կարեւոր են Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ղեկավարների քաղաքական տարբերական շփումները:

- Ես կցանկանայի ձեր ուշադրությունը հրավիրել այն բանի վրա, որ Հայաստանի ու Ադրբեջանի նախագահները հանդիպել են Սադարակում եւ 4 ժամ զրուցել են: Եթե ասելու բան չունենային, պետության ղեկավարներն այդ 4 ժամը չէին վատնի, - ասաց նա:

Ռուսաստանցի դիվանագետի կարծիքով, բոլոր կարգի հանդիպումներն ու բանակցությունները, ինչպես հակամարտող կողմերի ներկայացուցիչների միջեւ, այնպես էլ համանախագահների հետ, միշտ օգտակար են, եւ դա հնարավորություն է տալիս հիմնախնդրի կարգավորման գործում նոր մոտեցումներ գտնել:

ԼՂՀ ղեկավարի հետ հանդիպումից հետո, ի բացառյալ Վ. Տրուբնիկովի, համանախագահները խուսափեցին լրագրողների հարցերին պատասխանելուց՝ միայն հաստատելով, որ իրենք համամիտ են իրենց ռուս գործընկերոջ վերոհիշյալ ասածներին: Շուրջ 7 ամիս առաջ, մարտ ամսին, ամերիկացի, ռուս եւ ֆրանսիացի միջնորդներն ավելի անմիջական էին լրագրողների հետ: Եվ տվյալ դեպքում այն տպավորությունը ստեղծվեց, թե այս անգամ նրանք պարզապես էական ասելիք չունեին:

Ա. Ղուկասյանը, լրագրողների հետ ճեպազրույցում մեկնաբանելով հանդիպումը, նշեց, որ իրենք հայտնել են կարգավորման այս փուլի վերաբերյալ իրենց կարծիքները եւ հույս հայտնեց, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները հաշվի կառնեն ԼՂՀ-ի մոտեցումները: Նախագահի խոսքերով, հանդիպմանը քննարկվել է նաեւ բանակցություններում ԼՂՀ-ի ակտիվ մասնակցության հարցը, որովհետեւ առանց ղարաբաղյան կողմի մասնակցության կարգավորումը հնարավոր չէ: Անդրադառնալով հոկտեմբերի 9-ին Բրյուսելում կայանալիք ղարաբաղյան խնդրի քննարկումներին, որի մասին Երեւանում արտահայտվել էին համանախագահները, Ա. Ղուկասյանը դրական գնահատեց նման նախաձեռնությունները: Սակայն, նախագահի համոզմամբ, բոլոր հարցերը պետք է կոորդինացվեն Մինսկի խմբի միջոցով, քանի որ այս մարմինն է զբաղվում ղարաբաղյան հիմնախնդրի լուծմամբ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ադրբեջանը համաձայն է գրավյալ չորս շրջանների դիմաց վերաբացել Բաքու-Երեւան երկաթգիծը

Սկիզբը էջ 1

Ասում են՝ ինչ-որ բան դժվար է լուծել, քանի դեռ կողմերի դիրքորոշումները չեն մերձենում: Իսկ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի դիրքորոշումները պետք է եւ կարող են մերձենալ: Լիովին բացառում եմ, որ միջնորդները կարող են Ալիեւ-Քոչարյան Սադարակի հանդիպմանը ինչ-որ դրական բան ներդնել: Եթե դրական արդյունքներ լինեին, ապա այդ մասին երկու նախագահները կհայտնեին: Տարածքների փոխանակման մասին օդում կախված փոխզիջումը, պարզվեց, փուչ է, դրան ոչ ոք չի գնում»:

Զուտ տրամաբանորեն քիչ հավանական է թվում ադրբեջանական կողմի, այդ թվում Ալիեւի պնդումը, թե Սադարակի հանդիպումն անպտուղ է եղել, իսկ միջնորդները պարզապես զբոսնում են մեր տարածաշրջանում: Հարց է առաջանում՝ ի՞նչ էին քննարկում Սադարակում նախագահներն ավելի քան չորս ժամ: Այսինքն՝ քննարկելու բան կա, որքան էլ հակամարտող կողմերի տեսակետները հեռու լինեն, հակասեն միմյանց:

Մեր կարծիքով՝ տարածքների փոխանակման տարբերակն, անշուշտ, ոչ այն տարբերակով, ինչը կոչվում է գոբլյան, քննարկվում է: Տեսականորեն կարող ենք անվանել Եվրամիության տարբերակ: Ի դեպ, այստեղ նշենք մի մանրամասն, որի մասին Երեւանում տեղեկացրեց ֆրանսիացի Հյուգ Պերենը. հոկտեմբերի 9-ին Բրյուսելում ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը կհանդիպի Խավիեր Սոլանային եւ Քրիս Փաթընին: ԵՄ-ն մի շարք առիթներով կողմ է արտահայտվել ԼՂ հակամարտության միջանկյալ կարգավորման առաջարկությանը. հայկական կողմը դուրս է գալիս գրավյալ չորս շրջաններից՝ Ֆիզուլի, Զանգելան, Ջեբրայիլ, Ղուբաթլու, որի դիմաց ադրբեջանական կողմը վերաբացում է Բաքու-Երեւան երկաթուղին: Հայաստանը եւ Ադրբեջանը տնտեսական հարաբերություններ են հաստատում: Ակնհայտ է, որ այս առաջարկությունը հղացվել է ԵՄ-ում, ստանում է միացյալ Եվրոպայի հավանությունը: ԵՄ որոշ պաշտոնյաներ նաեւ ակնկալել են, որ անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ կտրամադրեն այդ երկաթգծի վերակառուցման, վերականգնման համար: Սեպտեմբերի 26-ին, երբ միջնորդները Երեւանում էին, ուշագրավ հայտարարություն արեց Բաքվում Գերմանիայի դեսպանը: «Գերմանիան ամեն կերպ ողջունում է Ադրբեջանի վերջին նախաձեռնությունը՝ հայկական ուժերի գրաված որոշ տարածքներն ազատելու դիմաց Բաքու-Երեւան երկաթգծի վերաբացումը», ասել է Քլաուս Գրեւլիխը:

Ի տարբերություն ԱՄՆ-ի, որը ժամանակ առ ժամանակ առաջ մղելով Գոբլի տարբերակը, փորձում է իրականություն դարձնել Թուրքիա-Նախիջեւան-Ադրբեջան ցամաքային կապը, ԵՄ-ն Անդրկովկասը դիտում է մեկ միասնական տնտեսական միավոր՝ առանց Թուրքիայի:

Գերմանիայի դեսպանի հայտարարությունը հուշում է, որ Ադրբեջանը համաձայն է հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքների մի մասից հեռանալու դեպքում վերաբացել Բաքու-Երեւան երկաթգիծը: Ստացվում է հետեւյալը. ղարաբաղյան ուժերը դուրս են գալիս չորս շրջաններից, Ադրբեջանը երկաթգծով կապվում է Նախիջեւանի հետ, հետեւաբար՝ նաեւ Թուրքիայի: Եվ ինչ են ստանում դրա դիմաց ՀՀ-ն եւ ԼՂՀ-ն: Նույն երկաթգծով ելք դեպի Ռուսաստա՞ն: Սա, անշուշտ, փոքր-ինչ կարող է թեթեւացնել Հայաստանի տնտեսության ճնշվածությունը: Բայց կա՞ արդյոք երաշխիք, որ հենց այնպես տարածքներ ստանալու դիմաց Բաքուն չի փակի երկաթգիծը:

Տնտեսական այս տարբերակը ներկա պայմաններում անիրականալի է թվում երկու հիմնական պատճառներով: Նախ, 2003 թ. Հայաստանում եւ Ադրբեջանում սպասվում են նախագահական ընտրություններ, երկրորդ՝ հայ եւ ադրբեջանցի ժողովուրդների թշնամանքը դեռեւս խորն է, հատկապես ադրբեջանցիների թշնամանքը հայերի հանդեպ: Ճիշտ է, հայերն ու ադրբեջանցիները տասը տարուց ավել է, այդ թվում ղարաբաղյան արյունահեղության օրերին, առեւտրային կապերի մեջ են երրորդ երկրում՝ Վրաստանի Սադախլո շուկայում:

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

Վերջին օրերի միակ լիարժեք նիստը

(ժամանակային առումով)

«Նաիրի Հունանյանին ճանաչել եմ որպես մաքսիմալիստի, որն ամեն ինչ սեւ ու սպիտակ գույներով էր տեսնում», «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարության երեկվա նիստում հայտնեց տուժող՝ ԱԺ պատգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանը:

Սկսելով իր ցուցմունքը՝ տուժողը նշեց, որ ավագ Հունանյանին ճանաչել է 90-ականներից, որպես լրագրողի, երբ վերջինս մասնակցում էր Գերագույն խորհրդի նիստերին:

Ահաբեկչության սկզբում պրն Հովհաննիսյանը պատահածը լուրջ չի ընկալել, հիշելով, թե ինչպես 90-ականներին սարիթաղցի ոմն Վրեժ ներխուժել է ԳԽ նիստերի դահլիճ եւ կրակել առաստաղին:

Կարեն Հունանյանի ներխուժումից հետո, երբ տուժողը պառկած է եղել, նկատել է Նաիրի Հունանյանին: Պրն Հովհաննիսյանի այն հարցին, թե ինչ է անում Հունանյանն այստեղ եւ ինչ է կատարվում, Նաիրին պատասխանել է, թե պրն Հովհաննիսյանը վախենալու բան չունի, քանի որ երկիր չի թալանել: Նույնն ավագ Հունանյանն ասել է կոմունիստներին, ավելացնելով, որ նրանք կարող են վեր կենալ, քանի որ որոշումներ պիտի ընդունվեն:

Այս ողջ ընթացքում տուժող Հովհաննիսյանը մտածել է, թե զոհեր չկան: Միայն պառկած տեղից վեր կենալուց հետո է պրն Հովհաննիսյանը հասկացել, որ քաղաքական սպանություն է եղել:

Այդ օրը Հմայակ Հովհաննիսյանը զանգահարել է մորը: Մայրն ասել է, որ Մոսկվայից զանգահարել է ՌԴ Պետդումայի փոխնախագահ Սերգեյ Բաբուրինը եւ թողել է հեռախոսահամար՝ իր հետ կապվելու համար:

Հմայակ Հովհաննիսյանը Կարեն Հունանյանին առաջարկել է զանգահարել Բաբուրինին: Կրտսեր Հունանյանը մերժել է:

Այնուհետեւ Նաիրի Հունանյանը տուժողին, Ռուբեն Հակոբյանին եւ Արմեն Հակոբյանին առաջարկել է դուրս գալ ԱԺ նիստերի դահլիճից եւ պատմել իրավիճակը: Պրն Հովհաննիսյանը, դուրս գալով, Կարեն Դեմիրճյանի աշխատասենյակում հանդիպել է նախագահ Քոչարյանին եւ պատմել տեղի ունեցածը:

Հետաքրքրական 2 փաստ նշեց Հմայակ Հովհաննիսյանը:

Նախ, 1998 թ.-ի նախագահական ընտրությունների ժամանակ Կարեն Դեմիրճյանի նախընտրական շտաբ է գնացել Նաիրի Հունանյանը՝ առաջարկելով իր ծառայությունները:

Երկրորդ՝ ահաբեկչության զոհերի հուղարկավորության ժամանակ Լեոնարդ Պետրոսյանի աներձագը Հմայակ Հովհաննիսյանին ասել է, որ Լեոնարդ Պետրոսյանը շատ մտահոգված է եղել սեփական անվտանգությամբ այն պատճառով, որ Միացյալ Նահանգներից վերադարձած Վազգեն Սարգսյանը պայքար էր սկսել կոռուպցիայի դեմ:

Եթե նախորդ տուժողներն արագորեն հեռանում էին դատարանից, ավարտելով ասելիքը, ապա Հմայակ Հովհաննիսյանը «լրացրեց» նախորդների դատարկ թողած ժամանակը. նա խոսեց նիստի սկզբից մինչեւ ավարտը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ

Եվրախորհուրդը կարող է պատժամիջոցներ կիրառել

Սկիզբը էջ 1

Եվրախորհրդի խորհրդարանականները որոշել են, որ եթե Հայաստանը չվավերացնի 6-րդ արձանագրությունը մինչեւ 2003 թ. հունիս ամիսը, ապա իրենք կարող են դիմել համապատասխան միջոցների: Հնարավոր պատժամիջոցը նկատի է առնում Հայաստանին զրկել այդ կառույցում քվեարկության իրավունքից մեկ տարի ժամկետով:

Հայաստանին առնչվող այս բանաձեւում փոփոխություններ մտցնելու խնդիր է բարձրացրել ԵԽ-ում ադրբեջանական պատվիրակությունը: Վերջինս պնդել է մասնավորապես «Լեռնային Ղարաբաղ» արտահայտությունը փոխարինել «գրավված տարածքներ»-ով: Սակայն առաջարկությունը դրական ընթացք չի ստացել՝ մասնավորապես շնորհիվ Իտալիայի պատվիրակության՝ մեզ ցուցաբերած աջակցության:

Ինչ վերաբերում է մեր զեկույցին անմիջապես հաջորդող Ադրբեջանի պարտավորությունների ընթացքն ամփոփող փաստաթղթին, սա եւս ընդունվել է վեհաժողովում: Այդ զեկույցի հիման վրա ընդունած բանաձեւն Ադրբեջանի համար եւս բավականին խիստ է, ինչպես նշել են Ստրասբուրգում մեր ներկայացուցչությունում, գուցե ավելի կոշտ, քան մերը: Ադրբեջանական բանաձեւը դժգոհություն է հայտնում հատկապես այդ երկրում մարդու իրավունքների խնդիրների առնչությամբ, որոնց վիճակը բոլորովին չի գոհացնում եվրոպացիներին: Եվ եթե մեր ամենասուր հարցը մահապատժի վերացումն է, ապա Ադրբեջանի ամենախոցելի խնդիրը քաղբանտարկյալներն են:

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պատվիրակությունները Ստրասբուրգում դարձյալ բանավեճ են ծավալել Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի շուրջ եւ առաջարկություններով հանդես եկել իրար հանդեպ պատժամիջոցներ կիրառելու վերաբերյալ: ԵԽ մոնիտորինգի խմբի ներկայացուցիչները պատասխանել են, թե այստեղ քննարկվում է միայն Եվրախորհրդի առջեւ հանձն առած պարտավորությունների կատարումը: Սրա համար Հայաստանը դարձյալ ժամանակ ստացավ: Բայց այս անգամ՝ արդեն նախազգուշացումով:

Կորել է

Եղվարդի պետ. ռեգիստրում գրանցված «Արեւակն» ՍՊԸ-ի կլոր կնիքը:

Համարել անվավեր:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱՍՈՒԼԻՍ

Կադաստրի համակարգը պարզեցումների փուլում

Հայաստանի կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի նախագահ Մանուկ Վարդանյանի մամուլի ասուլիսի հիմնական նպատակը համակարգում կատարված եւ կատարվելիք փոփոխություններին, անշարժ գույքի շուկայի ցուցանիշներին ծանոթացնելն էր: Նա նախ անդրադարձավ որոշ գործընթացների պարզեցումներին: Օրինակ՝ անշարժ գույքի օտարման գործարքը գրանցելու համար պահանջվելու են միայն քաղաքացու դիմումը, օտարման պայմանագիրը եւ վճարի անդորրագիրը, հողահատկացման համար՝ հողահատկացման որոշումը, դրա հիման վրա կնքված պայմանագիրը, հատակագիծը: Գրանցման ժամկետները կրճատվել են՝ 15-ից դառնալով 7 օր, իսկ հոկտեմբերի 1-ից կդառնան 3 օր: Տեղեկատվության տրամադրման ժամկետները նույնպես կրճատվել են՝ 5-ից 3 օր, իսկ հոկտեմբերի 1-ից՝ 1 օր: Այնուհետեւ, նվազեցվել է վճարման արժեքը: Արագ սպասարկման համար 14 հազար դրամ էր, այժմ 7 հազար դրամ է: Կարեւոր փոփոխություններից է «մեկ պատուհանի» գաղափարի ներդրումը կադաստրի կոմիտեի ստորաբաժանումներում: Դա նշանակում է, որ քաղաքացին դիմում է ընդհանուր բաժին եւ իր փաստաթղթերը ստանում նույն տեղից, սահմանված ժամկետներում (3 օր): Սա ուղղված է քաղաքացիների շփումները չինովնիկների հետ հնարավորինս նվազեցնելուն:

Մանուկ Վարդանյանն անդրադարձավ քաղաքաշինական հրատապ լուծում պահանջող երեք խնդիրների: Նշելով, որ քաղաքաշինության նախարարն արդեն բավականին գործընթացներ պարզեցրել է, նա թվարկեց հետեւյալ անհրաժեշտությունները՝ նախագծերի եւ շինարարության թույլտվությունը միացնել, հստակ սահմանել, թե ո՞ր աշխատանքի համար է անհրաժեշտ թույլտվություն, որի համար՝ ոչ, ավարտական ակտն արագ տրամադրել:

Կադաստրի համակարգում լուրջ խնդիրներ համարվեցին հողազավթումները եւ ինքնակամ կառույցները: Օրինակ, Հայաստանում գրանցվել է 9777 հողազավթում, որից 4800-ը՝ Երեւանում:

Անշարժ գույքի շուկայի վերլուծությունը թույլ է տալիս ասել, որ այստեղ ակտիվություն կա: Կադաստրի կոմիտեի պետի հավաստմամբ, այս տարվա առաջին կիսամյակի արդյունքներով գործարքների 50 տոկոս աճ կա: Ընդ որում, բացի առք ու վաճառքից, ավելացել են գրավադրման, վարձակալության եւ այլ գործարքները: Առկա է նաեւ գների աճ 18-22 տոկոս: Ի տարբերություն անշարժ գույքի գործակալությունների տվյալների, կոմիտեի տվյալները Մանուկ Վարդանյանն ավելի հավաստի համարեց: Նրա կարծիքով, այժմ գործարքների մեջ նշվում են առք ու վաճառքի իրական գները, ինչը հնարավոր եղավ գործարքի համար հաստատագրված վճար սահմանել հետո: Անշարժ գույքի գների աճ է արձանագրվել նաեւ մի շարք մարզերում, իսկ ուրիշներում՝ գների կայունություն:

Առաջիկայում կադաստրի կոմիտեն կիրականացնի մի շարք ծրագրեր: Սկսվել է հանրապետության աերոլուսանկարումը՝ Շվեյցարիայից ստացած դրամաշնորհներով: Դրա շնորհիվ կստանանք տեղագրական քարտեզներ, որոնք կարող են օգտագործվել բազմաթիվ, նաեւ պաշտպանական նպատակներով: Կարեւոր ծրագիր համարվեց նաեւ հողերի կոնսոլիդացիան: Դա, կադաստրի կոմիտեի պետի կարծիքով, պետք է կատարվի կամավոր սկզբունքով: Կընդունվի գույքի գնահատման նոր մեթոդիկա, որը հնարավորություն կտա անշարժ գույքի արժեքը մոտեցնել իրական՝ շուկայական գնին: Սակայն դա, Մանուկ Վարդանյանի հավաստմամբ, չի նշանակում, որ հողահարկի ու գույքահարկի դրույքաչափերը լուրջ փոփոխություններ կկրեն: Հաջորդն ազգային ատլասի ծեւավորումն է, որն արդեն սկսվել է:

Լրագրողների հարցերին պատասխանելով, օրվա բանախոսն անդրադարձավ մայրաքաղաքի Հյուսիսային պողոտայում եւ Օղակաձեւ զբոսայգում ստեղծված վիճակին: Վերջինիս առնչությամբ նա նշեց, որ այստեղ կառուցված օբյեկտների 50 տոկոսը գրանցված չէ, այսինքն՝ անօրինական է:

«Ազգի» հարցն առնչվում էր Հյուսիսային պողոտայի բնակիչների բողոքներին՝ նրանց տրված փոխհատուցման չափի՝ տների շուկայական արժեքից ցածր լինելուն: Մանուկ Վարդանյանը պատասխանեց, որ տների արժեքը գնահատում է մասնավոր գնահատողը եւ, իր կարծիքով, այն ցածր չէ: Նա ավելացրեց նաեւ, որ այդ խնդրով իրենք չեն զբաղվում, բայց առանձին տեղեկանք են պատրաստում այդ մասին: Մեր մյուս հարցը կադաստրի կոմիտեում անցկացվող ստուգումների եւ դրանց պատճառների մասին էր, ինչին պատասխան տրվեց, թե ինձ էլ չգիտի, թե ինչ են ստուգում, եւ որտեղ աշխատող համակարգ կա, այնտեղ էլ՝ ստուգում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՌԵՎՏՈՒՐ

JVC նոր վաճառասրահ Երեւանում

Ճապոնական JVC ֆիրման այսուհետեւ կունենա իր վաճառասրահը: Ֆիրմային խանութը կգործի նոյեմբերից Աբովյան փողոցում: Այս մասին երեկ «Երեւան» հյուրանոցում հրավիրված մամլո ասուլիսին լրագրողներին տեղեկացրեց JVC ֆիրմայի Միջին Արեւելքի տարածաշրջանային գրասենյակի ղեկավար Յոշիկազու Յամամոտոն: Նախկին ԽՍՀՄ եւ Աֆրիկայի երկրներում JVC-ի պատասխանատուն առաջին անգամ է Հայաստանում: Նա տեղի շուկայում JVC-ի գործունեությունը հաջողված է համարում եւ նշում ընդլայնման նպատակները: Ֆիրմայի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում «Արայ» ընկերությունն է, որը JVC-ի հետ համագործակցում է 8 տարի: Երկու գործընկերներն էլ, իրենց իսկ խոսքերով, համագործակցությունը հաջողված են համարում:

JVC-ի նոր վաճառասրահում կլինի ֆիրմայի ողջ տեսականին՝ կենցաղայինից մինչեւ պրոֆեսիոնալ տեխնիկա: Կցուցադրվի նաեւ ֆիրմայի նորագույն արտադրանքը:

«Արայ» ընկերությունների խմբի հիմնադիր նախագահ Արա Պետրոսյանի խոսքով, JVC-ն լայն պահանջարկ ունի մեր երկրում, միայն այս տարի ընկերությունը 3 միլիոն դոլարի JVC տեխնիկայի վաճառք է իրականացրել, իսկ ընդհանուր առմամբ պրն Պետրոսյանը ռուսաստանյան շուկայում տեխնիկայի վաճառքի զգալի աճ է նկատում:

JVC ֆիրմայի գործարանի ստեղծումը Հայաստանում Յոշիկազու Յամամոտոն հնարավոր է համարում, եթե, իհարկե, տարածաշրջանում պահեստամասերի արտադրություն լինի: Իսկ ներկա պայմաններում գործարանի հիմնումն իրական չէ:

Պահեստամասերի ներկրումն, այնուհետեւ պատրաստի արտադրանքի արտահանումը ներկա պայմաններում հնարավոր չեն, ճապոնիայից ներկրելն ավելի էժան կլինի:

Մ. Հ.

ՀԱԿԻՐՃ

ՀՀ արտգործնախարարն այսուհետեւ էլ իր այցերի ժամանակ հանդանակություններ կկազմակերպի

Դետրոյթն առաջինն էր

Սեպտեմբերի 26-ին **«Ազգը»** որոշ մանրամասներ էր ներկայացրել ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի՝ սեպտեմբերի 20-21-ը Դետրոյթ կատարած այցից: Մասնավորապես գրել էինք, թե արտգործնախարարն այնտեղ հանգանակություն է կազմակերպել՝ դիվանագիտական կադրերի պատրաստումը, արտաքին քաղաքականության վերաբերյալ հրատարակությունները, հայկական լոբբին նպաստող սեմինարների, խորհրդաժողովների կազմակերպումը ֆինանսավորելու համար: ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Ջյունիկ Աղաջանյանից փորձեցինք ճշտել, թե հատկապես ի՞նչ կարգով է կազմակերպվել հանգանակությունը: Ջ. Աղաջանյանը պարզաբանեց, որ հանգանակությունն իրականացվել է «Աջակցություն արտաքին հարաբերություններին» հիմնադրամի շրջանակներում, որը Հայաստանի արտաքին հարաբերությունների գերատեսչությունն այս տարվա ապրիլին է գրանցել ՀՀ արդարադատության նախարարությունում: «Այս հիմնադրամի ստեղծմամբ ՀՀ ԱԳՆ-ն նպատակ ունի օժանդակել Հայաստանի արտաքին գերատեսչության կողմից իրականացվող արտաբյուջետային ծրագրերին ու միջոցառումներին, ինչը հնարավորություն կտա առավել արդյունավետորեն իրականացնել ՀՀ արտաքին քաղաքականությունը»: ԱԳՆ մամլո խոսնակն ընդգծեց, որ հիմնադրամը հասարակական կազմակերպության կարգավիճակ ունի եւ որեւէ քաղաքական հոսանքի չի հարում:

Դետրոյթի դրամահավաքը, Ջ. Աղաջանյանի հավաստմամբ, առաջինն էր, նախարարի այլ այցերի ժամանակ էլ նախատեսվում են նման միջոցառումներ:

Լ. Գ.

ԹԲԻԼԻՍԻ

Ախալքալաքում հյուպատոսություն բացելու խնդրանքով Երեւանը չի դիմել Թբիլիսիին

Թբիլիսին տեղյակ չէ Երեւանի՝ Վրաստանի հարավային Ախալքալաք քաղաքում հյուպատոսություն բացելու ցանկության մասին, «Փրայմ նյուս» գործակալությանն ասել է Վրաստանի ԱԳՆ տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի դեպարտամենտի տնօրեն Կախա Սիխարուլիձեն:

Նախօրեին «Մեդիամաքս» գործակալությունը, վկայակոչելով ՀՀ վարչապետին, հաղորդել էր, թե Սամցխե-Ջավախքում նախագահ Շեւարդնաձեի ներկայացուցիչ Թեյմուրազ Մոսիաշվիլու հետ հանդիպման ընթացքում Անդրանիկ Մարգարյանն առաջարկել էր վրացական կողմին խորհել հյուպատոսություն բացելու մասին:

Վրաստանի արտգործնախարարությունը չի մեկնաբանի Հայաստանի վարչապետի հայտարարությունը, քանի դեռ պաշտոնական Երեւանը Ախալքալաքում հյուպատոսություն բացելու առաջարկ չի արել, ասել է Սիխարուլիձեն:

«Թուրք-մեսխեթցիներին անհրաժեշտ է բնակեցնել Ջավախքում»

Ադրբեջանական ANS հեռուստատեսության տված հարցազրույցում Վրաստանի հայերի միության առաջնորդ Գենադի Մուրադյանը հայաբնակ շրջաններում թուրք-մեսխեթցիների հնարավոր բնակեցումը որակել է Սամցխե-Ջավախքում իրադրության սրման ազդակ: Մուրադյանն ասել է, որ Ջավախքի գյուղերը խիտ բնակեցված են հայերով, իսկ Մառնեուլի եւ Բոլնիսի շրջանում կան ազատ տարածքներ:

Մյուս կողմից, նախագահ Շեւարդնաձեի գրասենյակի տարածաշրջանային վարչության փոխտնօրեն էմին Մամեդլին ասել է. «Պատմական արդարությունը վերականգնելու համար մեսխեթցիներին անհրաժեշտ է հենց Ջավախքում տեղավորել»:

Սարատովում հայեր՝ ապրում են ապահով, վստահեցնում է նահանգապետը

ԷՋՄԻԱԾԻՆ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաշատ Սարատովում հայերն ապրում են ապահով՝ կարողանալով պահպանել իրենց լեզուն, հավատքը, մշակույթն ու ազգային ավանդույթները: Այս մասին ասել է ՌԴ Սարատովի երկրամասի նահանգապետ Դմիտրի Այացկովը՝ սեպտեմբերի 27-ին հանդիպելով Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ: Նահանգապետը Վեհափառ հայրապետին է ներկայացրել նաեւ երկրամասի կրոնական կյանքը՝ նշելով հայ բնակչության բարեպաշտ մասնակցությունը այդ կյանքին: Ինչպես հայտնում են Մայր աթոռի տեղեկատվական համակարգից, հանդիպմանը խոսվել է երկու ուղղափառ ժողովուրդների բարեկամության ու օրավուր սերտացող կապերի մասին:

Մոսկվայում փախցրել են Ռոզաննա Բաբայանի ավտոմեքենան

ՄՈՍԿՎԱ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոսկվայի միլիցիոներները որոնում են Ռոզաննա Բաբայանին պատկանող ինքնաշարժը հափշտակողներին: Այդ մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաղորդել են Մոսկվայի իրավապահ մարմիններում: Այսօր «Խամովնիկի» ներքգործբաժանմունք է դիմել հայտնի երգչուհու վարորդը: Նրա խոսքերով, Մոսկվայի ժամանակով ժամը 11:00-ին Պրեչիստենկա փողոցում երեք անհայտ անձինք՝ սպառնալով դանակով, նրան ստիպել էին դուրս գալ «Աուդի-6» ինքնաշարժից, որը պատկանում է Բաբայանին, եւ փախել են Սադովոյե կոլցո փողոցի ուղղությամբ: Հափշտակիչներին որոնելու համար մայրաքաղաքում ծեռնամուխ են եղել «Ճանկում» պլանի իրականացմանը:

Անօրինական միգրացիան քննարկման առարկա

Օրերս պաշտոնական այցով Հայաստանում էր Միգրացիայի միջազգային կազմակերպության միգրացիայի կառավարման ծառայությունների տնօրեն Իրենա Օմելանյուկը: Երկօրյա այցի ընթացքում ՄՄԿ պատվիրակը մի շարք հանդիպումներ է ունեցել, քննարկվել են մեր երկրում միգրացիայի կառավարման խնդիրները: Այցի ընթացքում Իրենա Օմելանյուկը ծանոթացել է սահմանային կառավարմանն առնչվող, ինչպես նաեւ անօրինական միգրացիայի կանխման վերաբերյալ տեղեկատվության տարածման խնդիրներին:

Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել վերանայելու եւ ամրապնդելու այն համաձայնությունները, որոնք առնչվում են ՄՄԿ օժանդակությամբ գործող միգրանտների սպասարկման կենտրոնին՝ միգրանտների համար տեղեկատվության մատչելիությունն ապահովելու համար:

Իրենա Օմելանյուկի հետ հարցազրույցը կարդացեք **«Ազգի»** առաջիկա համարներից մեկում:

Մ. Մ.

Աջակցություն

«Արմպրոդէքսպո-2002» ցուցահանդեսում ներկայացված ձեռնարկությունների գերակշռող մասն իր կայացման ճանապարհին ստացել է ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի (USDA) մարկետինգի աջակցության ծրագրի ֆինանսական եւ այլ աջակցություն: Ցուցահանդեսը համընկավ ծրագրի վերջին երկու տարիների տնօրեն Քրեյգ Ինֆանգերի պաշտոնավարման ժամկետի ավարտին, ինչն էլ նրա հետ հանդիպելու առիթ եղավ:

«Պետք է մտածել, թե ինչն է Հայաստանում ամենալավը, որ կարելի է ներկայացնել միջազգային շուկայում»

Նշում է ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագրի տնօրենը

- Ի՞նչը հաջողվեց ծրագրի տնօրեն եղած 2 տարիների ընթացքում կատարել Հայաստանում եւ ինչը՝ ոչ:

- Այս ընթացքում երեք դրական փոփոխություններ են եղել: Առաջինը՝ այժմ Հայաստանում ունենք գյուղմթերքների վերամշակման ավելի ուժեղ եւ կայացած ձեռնարկություններ, քան երկու տարի առաջ էր: Դրանք արտադրում են ապրանքների ավելի մեծ տեսականի: Երկրորդն ապրանքների արտահանման գծով արձանագրված աճն է: Այն ժամանակ ոլորտի ձեռնարկություններն ունեին մեծ քանակությամբ արտադրանք, որն իրացված չէր: Այս ժամանակահատվածում այդ ապրանքն ամբողջովին արտահանվել եւ վաճառվել է: Ներկայումս ակնհայտ է դարձել, որ հայկական ապրանքների սպառման հիմնական շուկաները Ռուսաստանն ու Մերձբալթյան երկրներն են: Շնորհիվ մեր մարկետինգի խմբի աշխատանքի, այդ ապրանքները կարող եք տեսնել այդ երկրների խանութներում: Երրորդ դրական փոփոխությունն այն է, որ բարձրացել է մեր այստեղի աշխատակիցների որակավորումը: Նրանք կարող են ցանկացած ձեռնարկության աջակցել արտադրության, փաթեթավորման, աշխատանքի կազմակերպման, մարկետինգի եւ այլ բնագավառներում:

Միակ հիասթափությունս այն էր, որ մենք բավականաչափ հաջողություններ չունեցանք արտադրության սանիտարա-հիգիենիկ պայմանների բարելավման առումով, ինչը շատ կարեւոր է որակի ապահովման, հետեւաբար նաեւ միջազգային շուկայում տեղ գտնելու համար: Այստեղ մեծ աշխատանք կա դեռեւս անելու:

- Դարձյալ այս երկու տարվա ընթացքում որքա՞ն է կազմել ֆինանսավորումը, եւ քանի՞ ձեռնարկություն է օգտվել դրանից:

- Երկու տարվա ընթացքում 52-53 ձեռնարկություններին մեր տրամադրած միայն վարկերն ու դրամաշնորհները կազմել են 6 մլն դոլար: Իսկ եթե դրան ավելացնենք արտահանմանն աջակցելու համար մարկետինգի խմբի ջանքերը՝ ցուցահանդեսներ կազմակերպելը, ապրանքներ տեղափոխելը, գովազդ կազմակերպելը, վարձակալած տարածքի համար վճարելը եւ այլն, ապա այդ գումարին կարելի է ավելացնել եւս 1 մլն դոլար: Այս տարվա ընթացքում տարբեր երկրներում 8 այդպիսի ցուցահանդես-վաճառքներ են կազմակերպվել:

- Որքա՞ն կշարունակվի մարկետինգի աջակցության ծրագիրը եւ որքա՞ն գումարներ կտրվեն առաջիկայում:

- Որեւէ մեկը չի կարող ասել, թե որքան կշարունակվի ծրագիրը: Համենայն դեպս, կարող եմ ասել, որ նոր տնօրենի հետ կնքված պայմանագիրը 2 տարով է: Բյուջեն նույնպես չենք կարող ասել, թե որքան կլինի, քանի որ որոշվում է ԱՄՆ Կոնգրեսում:

- Ի՞նչ եք կարծում, արդեն կայացած ձեռնարկությունները կարո՞ղ են առանց ձեր օգնության գործել: Կարծիք կա, որ երբ նման ծրագրերն ավարտվում են, ձեռնարկություններն անկում են ապրում:

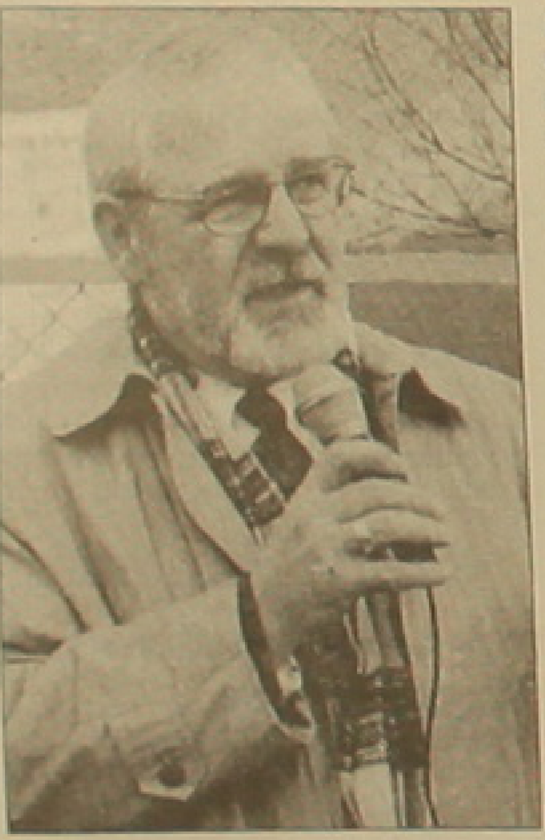

- Իմ աշխատանքային գործունեության հաշվետվության մեջ, որը ներկայացրել եմ դեսպանին, գրել եմ, որ նկատվում է կախվածության մեծացում մեր ծրագրից: Այսինքն զարգանում է այն տեսակետը, որ դոնորը պետք է օգնի ձեռնարկությանն ամեն ինչով: Պետք է զգուշանալ այս մտայնությունից: Ծրագիրն արդեն փոփոխություններ է նախատեսում այդ երեւույթը կանխելու համար: Կան սահմանափակումներ: Նախ՝ չի տրվում այն ամբողջ գումարը, որն անհրաժեշտ է ձեռնարկությանը, երկրորդ՝ տարեցտարի մեր օգնությունը նրանց նվազում է: Սրանք նպաստում են գործարարների ինքնուրույն գործունեությանը: Համոզված եմ, որ մեզ հետ աշխատած ձեռնարկություններից շատերը կարող են առանց մեր օգնության հանգիստ գործել եւ զարգանալ:

- Դա նշանակո՞ւմ է, որ այսուհետեւ ավելի շատ օգնելու եք նոր ձեռնարկություններին:

- Այնքան էլ մեծ չէ այն նոր ձեռնարկությունների թիվը, որոնք ի վիճակի են արտադրելու շուկայում պահանջարկ ունեցող ապրանքներ: Շատ են մեզ մոտ եկող ձեռներեցները, որոնք կարծում են, թե իրենց ապրանքն ամենալավն է միայն նրա համար, որ հայկական է: Եթե ես կարողանայի, ապա հայկական մտածելակերպի մեջ կփոխեի հենց սա: Պետք չէ մտածել, թե Հայաստանում ամեն ինչ ամենալավն է, այլ ընդհակառակը՝ մտածել, փնտրել ու գտնել Հայաստանում այն ամենալավը, որը կարելի է ներկայացնել միջազգային շուկայում: Բազմիցս եմ լսել, որ հայկական ծիրանը եւ ընդհանրապես մրգերն ամենալավն են աշխարհում: Բերեմ մի օրինակ. Կալիֆոռնիայից մի ամերիկահայ գործարար եկել էր այստեղից ապրանքներ ԱՄՆ տանելու եւ վաճառելու: Երբ նա տեսավ եւ համտեսեց հայկական ծիրանի չիրը, ասաց, որ որակով զիջում, իսկ գնով գերազանցում է թուրքական ծիրանի չիրին:

USDA-ի աշխատակիցները 550 հազար կմ ճամփորդել են Հայաստանում, երբ նրա մի ծայրից մյուսն ընդամենը 650 կմ է: Այսինքն, եթե լինում են լավ ապրանք արտադրողներ, ապա մենք նրանց գտնում ենք: Իսկ այդպիսիք կան: Ես կցանկանայի ընդգծել երեքը: Առաջինը հայկական թեյերն են՝ արտադրված Լոռու մարզի «Համ» ՍՊԸ-ի (տնօրեն՝ Արմեն Մեհրաբյան) կողմից, երկրորդը՝ «Եվրոթերմ» ընկերության «Նոյյան» հյութերը, երրորդը՝ Արտաշատի պահածոների գործարանի տոմատի մածուկը:

- Դուք ինչպիսի՞ մասնակցություն եք ունեցել այս օրերին գործող «Արմպրոդէքսպո-2002» ցուցահանդեսին:

- Մեր ծրագրի հաջողության բանալիներից մեկն էլ ցուցահանդեսներն են: Տվյալ դեպքում մեզ հետ աշխատող ձեռնարկություններին տրամադրել ենք նրանց մասնակցության վճարի կեսը: Սակայն ես առավելապես կարեւորում եմ անմիջական սպառման հիմնական շուկաներում (Մոսկվա, Ռիգա, Մինսկ, Գլենդեյլ, Բեյրութ եւ այլն) նման ցուցահանդեսների կազմակերպումը:

- ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի հիմնական նպատակն ամերիկյան գյուղմթերքների արտահանումն ապահովելն է: Սակայն երեւանյան գրասենյակը կարծես թե հակառակն է անում՝ աջակցում է տեղի արտադրանքի արտահանմանը:

- Իսկապես USDA-ի հիմնական խնդիրն ամերիկյան գյուղմթերքներն օվկիանոսի մյուս կողմում վաճառելն է: USDA-ի ընդհանուր բյուջեն 70 մլրդ դոլար է: Մենք ընդամենը մի փոքր կաթիլ ենք օվկիանոսում եւ ԱՄՆ-ի համար հիմնական մրցակից չենք կարող դառնալ:

Ինչո՞ւ ենք աջակցում Հայաստանի գյուղմթերքների արտահանմանը, որովհետեւ Հայաստանը հատուկ հարաբերություններ ունի ԱՄՆ-ի հետ: Հայաստանն առաջին ինքնուրույն հանրապետությունն է եղել, Կովկասում միակ կայուն, ժողովրդավարական համակարգն ունի, այստեղ երկրաշարժ է եղել, երկիրը դեռեւս սովետական համակարգից շուկայինի անցման ժամանակաշրջանում է: Այս ամենն էլ ստեղծել են այդ հատուկ հարաբերությունները:

- Ի՞նչ կցանկանայիք ասել Հայաստանից մեկնելուց առաջ:

- Եթե երկու տարի հետո լինեմ այստեղ, ապա կցանկանայի ոչ թե ավելի մեծ աջակցության ծրագիր եւ ավելի մեծ թվով աշխատակազմ տեսնել, այլ, որ մեզ հետ աշխատած ձեռնարկություններն արդեն լավ կողմնորոշվում են եւ կարողանում են հաջողությամբ մրցակցել միջազգային շուկայում: Դա կլինի պարգեւն այն երկու տարվա աշխատանքի, որ ես այստեղ կատարել եմ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

«Հովարդ Կարագյոզյան» ընկերակցությունը շարունակում է բարեգործական առաքելությունը Վանաձորում

20-րդ դարասկզբի Հայոց մեծ եղեռնից հետո մարդասիրական գործունեություն ծավալած ազգային բարեգործական կազմակերպությունների շարքում իր բացառիկ տեղն է ունեցել «Հովարդ Կարագյոզյան հիշատակի ընկերությունը»: 1921 թ.-ին Միհրան եւ Զաբել Կարագյոզյաններն իրենց վաղամեռիկ որդու՝ Հովարդի հիշատակին Նյու Յորքում հիմնում են «Հովարդ Կարագյոզյան հիշատակի ընկերությունը»՝ հայ որբ եւ կարիքավոր մանուկների խնամքի, բուժման ու կրթության կազմակերպման նպատակով: Հիմնադրման օրից սփյուռքում եւ հայրենիքում իրականացրել է իր որդեգրած հայ կարիքավոր ընտանիքների ընկերային օժանդակության բարեգործական ծրագրերը: Այսօր էլ շարունակում է իր առաքելությունը՝ առավել ընդարձակ եւ նորացված ոլորտներում: 1991-92 թթ. «Հովարդ Կարագյոզյան ընկերության» եւ ՀՀ առողջապահության նախարարության ներկայացուցիչների համատեղ ուսումնասիրությունների արդյունքում որոշվում է «Կարագյոզյան ընկերության» առողջապահական ծրագրերը Հայաստանում սկսել մանկական ատամնաբուժական օգնության կազմակերպմամբ: 1992 թ. հոկտեմբերին հիմնադրվում եւ պաշտոնական գրանցում է ստանում որպես բարեգործական հասարակական կազմակերպություն: Տնօրեն է նշանակվում բժիշկ Կամո Տեր-Պետրոսյանը: Կարճ ժամանակամիջոցում բացվում են Երեւանի, Գյումրու, Գորիսի եւ Ստեփանավանի, Վանաձորի «Կարագյոզյան» մանկական ատամնաբուժարանները:

Կազմակերպության Վանաձորի մանկական ատամնաբուժարանն սկսել է գործել 2000 թ. սեպտեմբերի 1-ից, ակնաբուժարանը՝ 2001 թ.-ից: Ատամնաբուժարանն անվճար սպասարկում է մինչեւ 14 տարեկան սոցիալապես անապահով խավերի երեխաներին: Իր երկամյա գործունեության ընթացքում արդեն հասցրել է ճանաչված եւ սիրված կենտրոն դառնալ: Չնայած փոքրիկները սովորաբար ատամնաբուժարաններ հաճախում են դժկամությամբ, սակայն «Հովարդ Կարագյոզյան» այցելում են մեծ սիրով: Այստեղ նրանց գրավում են թե բժիշկների հոգատար վերաբերմունքը, թե սպասասրահներում տեղ գտած փափուկ խաղալիքները, թե փոքրիկ նվերները, որոնք տրվում են բոլոր այն երեխաներին, ովքեր հաճախում են առաջին անգամ: Ինչպես տեղեկացանք Լոռու մարզպետարանի առողջապահության վարչության պետ Ռոբերտ Դիլբարյանից, այստեղ գործում են 3 ատամնաբուժական, ակնաբուժական, ախտահանման, ռենտգեն կաբինետներ: Երեխաներին սպասարկում են փորձառու մասնագետներ՝ 6 ատամնաբույժ, մեկ ակնաբույժ, բուժքույրեր: Ավագ բժիշկը բժշկական գիտությունների թեկնածու Իրինա Ղամբարյանն է: Ի դեպ, մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շուրջ 75 ատամնաբուժական, 15 ակնաբուժական ծառայություն է մատուցվում: 2000-2002 թ. շուրջ 22 հազար այցելու է սպասարկվել: Այդ թվում ատամնաբուժարանում բուժվել են 10.600, ակնաբուժական կաբինետում՝ 1267 երեխա, կատարվել են հետազոտություններ: Ի դեպ, ինչպես տեղեկացրեց պրն Դիլբարյանը, կազմակերպության միջոցներով 25 երեխայի աչք է վիրահատվել:

Սեպտեմբերին լրացավ Վանաձորի «Հովարդ Կարագյոզյան» մանկական ատամնաբուժարանի հիմնադրման 2 տարին: Իսկ հոկտեմբերին կլրանա Հայաստանում «Հովարդ Կարագյոզյան» բժշկական բարեգործական հասարակական կազմակերպության հիմնադրման 10-ամյակը, ինչի կապակցությամբ արդեն լույս է տեսել «Հովարդ Կարագյոզյան հիշատակի ընկերությունը Հայաստանում» վերտառությամբ գունավոր գրքույկ:

Շնորհավորելով եւ ողջունելով կազմակերպության գործունեությունը, պրն Դիլբարյանն առողջապահության վարչության եւ Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանի անունից երախտագիտություն հայտնեց նման շնորհակալ գործի համար:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Եկող տարի նախատեսվում է 14 միլիարդ դրամի շինարարություն

Գյումրի քաղաքի տարբեր հատվածներ այս տարի իրոք եռուն շինհրապարակի են վերածվել: Ծավալուն աշխատանք է կատարվում «Լինսի» հիմնադրամի 30 մլն դոլարի ծրագրով, սոցներդրումների, համահայկական հիմնադրամի, պետական եւ այլ միջոցներով: Մի տեղ բնակելի շենքեր են կառուցվում կամ ամրացվում, մեկ այլ տեղ դպրոցի շինարարությունն է ավարտվում, Հանքամանի ապագա «Հույս» թաղամասում արդեն ծածկի տակ են առաջին երկու քառահարկ բնակելիները: Մինչ շինարարներն իրենց գործն են անում, աշխատասենյակներում ուրվագծվում է արդեն եկող տարվա շինաշխատանքների ծրագիրը: Շիրակի մարզպետարանի քաղաքաշինության եւ կապիտալ շինարարության վարչության պետ Արտաշես Սարգսյանի հավաստմամբ, մարզում 2003 թվականին իրականացվելիք շինարարության ծրագրի նախագիծը, կարելի է ասել, արդեն պատրաստ է եւ ներկայումս քննարկման փուլում է: Ըստ այդմ նախատեսվում է մոտ 14 մլրդ դրամի շինարարություն: Սակայն դեռ պետք է ճշտվեն ֆինանսավորման աղբյուրները: Ի տարբերություն այս տարվա, 2003-ին դպրոցաշինության խնդիր գրեթե չի լինի, եւ միջոցները կկենտրոնացվեն հիմնականում բնակարանաշինության վրա: Փոխարենը ծրագրում ընդգրկված կլինի որոշ մշակութային օջախների վերականգնումը: Նորություն կլինի նորվեգական ծրագրով Երեւանյան խճուղում փախստականների համար 34 առանձնատներով թաղամասի հանձնումը, որի շինարարության նախապատրաստական աշխատանքները սկսվել են: Առաջին անգամ աշխատանք կկատարվի բուն քաղաքի տարածքներում բնակելի շենքերը ջեռուցելի դարձնելու ուղղությամբ: Այս նպատակով նոր կաթսայատներ կսկսեն կառուցվել ընթացիկ տարվանից:

Ըստ պրն Սարգսյանի, կառուցման-վերականգնման նախանշվող ծավալների պահպանման դեպքում այս տարվա 3500-ի փոխարեն եկող տարի շինարարության մեջ ընդգրկված մարդկանց թիվը 500-600-ով ավելի կլինի:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՆՅՈՒ ՅՈՐՔԻՑ

Նյու Յորք, Նյու Յորք...

Այսպես կրկնակի են սիրում անվանել նյույորքցիներն իրենց քաղաքը՝ փաղաքուշ երանգ հաղորդելով նահանգն ու քաղաքը միավորող այս իմաստին: Գերժամանակակից քաղաքի առաջին երկնաքերները վեր են խոյացել դեռ անցյալ դարասկզբին, երբ աշխարհում հյուղակների, խրճիթների կողքին ճարտարապետական նվաճում էր համարվում քառահարկ շենքը: Նյու Յորքում արդի քաղաքակրթության հիմքը, սակայն, հարկից հարկ բարձրացել է Ամերիկա գաղթած անլեզու աշխատուժի, աֆրոամերիկացիների էժան շահագործմամբ:

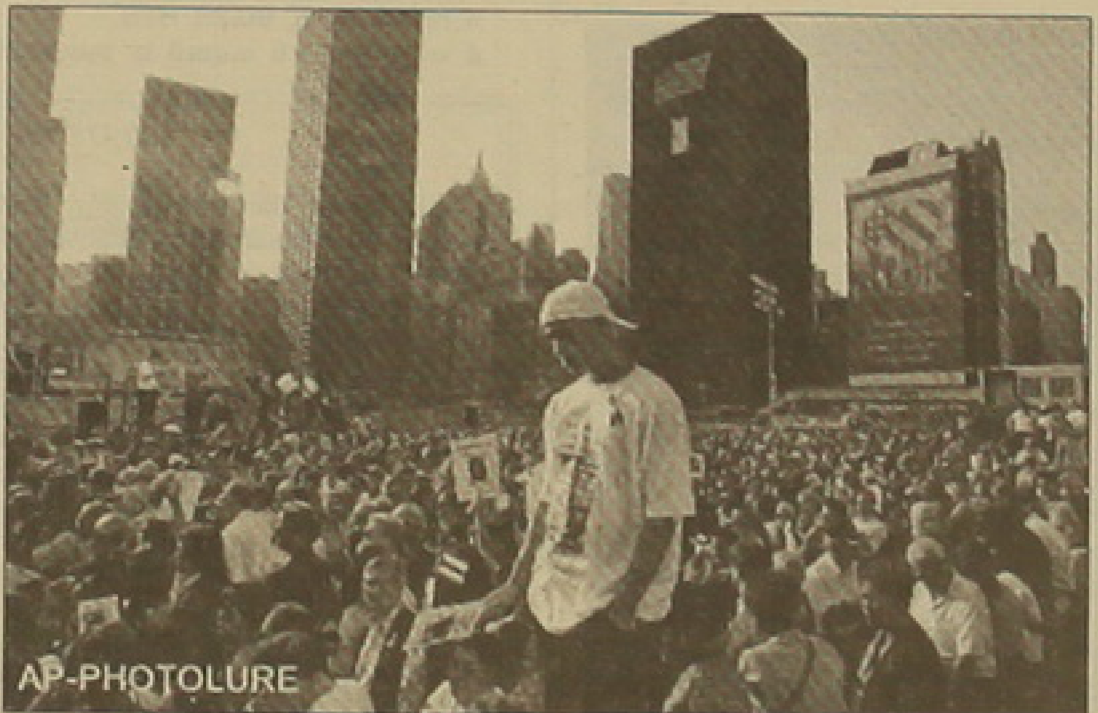
AP-PHOTOLURE

Նյու Յորք, Նյու Յորք... Իր հասակով երկնակամարը կրճատած, շողք ու ապակիով հրաշապատված, քար ու մետաղի այս ահեղ խոյացումը զուր չեն համարում աշխարհի մայրաքաղաք: Քաղաք մեգապոլիս՝ տիեզերական թռիչք հիշեցնող իր ճարտարապետությամբ եւ բազմերանգ բնակչությամբ: Աշխարհի կապիտալի կենտրոնն իրեն է ձգել հողագնդի բոլոր ազգերի ու ազգությունների մարդկանց՝ տարալեզու, տարամորթ, տարահավատ...

Այսպիսի մի հումոր կա. ասում են, եթե «աշխարհը կործանվի» ու մնա միայն Նյու Յորքը, որպես մի Նոյյան տապան, ապա կրկին կվերականգնվի ազգերի երբեմնի տեսականին:

Սեպտեմբերի 11-ը մոռացնել տվեց այդ հումորը: Ավելին՝ միջազգային ահաբեկիչների կողմից Նյու Յորքը թիվ մեկ թիրախ ընտրվեց: Հրեշավոր մի մտահղացում, ինչը կարող էր ծագել միայն ատելությունից մթագնած ուղեղում: «Երկվորյակների» կործանումը սոսկ պարտադրված փոփոխություն չէր քաղաքի հատակագծում: Դեպի «ալլահի գիրկ» շտապող ահաբեկիչները լավ գիտեին այդ «ուղեւորության» գինը: Փլատակների տակ մնաց մոտ երեք հազար մարդ: ԱՄՆ տնտեսությանը պատճառվեց 102 մլրդ դոլարի վնաս: Ցայսօր մարդկանց չի լքում ամեն մի պահի հնարավոր ահաբեկչության վախը... կայարա՞ն, փողո՞ց, մետրո՞, բնակելի շե՞նք...

Մի՞թե հնարավոր է կանխատեսել: Սեպտեմբերի 11-ի տարելիցի օրը Վաշինգտոնում, Նյու Յորքում եւ բոլոր նահանգներում հայտարարված էր «Դեղին» բարձրագույն աստիճանի անվտանգություն: Նախօրյակին դաշնային բյուրոն ահազանգ էր ստացել հնարավոր ահաբեկչության մասին: Մասնավորապես նախատեսվում էր, աշխարհին ի տես, պայթեցնել Բրուկլինի կամուրջն ու ՄԱԿ-ի շենքը:

Սեպտեմբերի 11-ը որպես հետեւանք դեռ երկար է անդրադառնալու Ամերիկայի պատմական ընթացքի վրա: «Ամերիկան երբեք այլեւս նախկինը չի լինի, նախկինը չի լինի այլեւս աշխարհը»: Այս միտքը բազմիցս է հնչել երկրի նախագահի եւ շատ հեղինակավորների խոսքերում: Անհանգստացնող մտայնություն է, այնպես չէ՞... Սա ակնհայտորեն պայմանավորելու է նորանոր առճակատում, ահաբեկչություն, կործանում, ինչը թերեւս ոչ մի երկրի «բերկրանք» չի պարգեւել: Ղարաբաղյան պատերազմից սկսած մինչեւ Հարավսլավիա եւ Չեչնիա ազգամիջյան եւ միջկրոնական անհանդուրժողականության մասին միտքը խորհուրդ չէր տրվում բարձրաձայնել: Սեպտեմբերի 11-ից հետո ի դերեւ եղավ այս կարգի դիվանագիտությունը: Որոշակի ուրվագծվեց արաբական աշխարհ եւ ԱՄՆ հակադրությունը, որի հիմքում Պաղեստին-Իսրայել անվերջանալի հակամարտությունն է, նաեւ Քուվեյթի խնդիրը: Գաղտնիք չէ, որ ԱՄՆ քաղաքականությունը Միջին Արեւելքում մեկընդմիշտ հրեամետ է: Ամերիկան այս բախումը կարող է կարգավորել ցանկացած պահի: Սակայն դա առաջին հերթին ձեռնտու չէ հրեաներին: Այն նշանակելու է զիջումներ գրավյալ տարածքների վերադարձ եւ հրաժարում 60-ական թվականներին պաղեստինցիների դեմ մղած պատերազմի նվաճումներից: Պաղեստինի ինքնավարությունը չի բխում Իսրայելի շահերից: Ուստի դրան չի «կարող» եւ չի ուզում հակազդել մեծով հրեական երկիր դարձած Ամերիկան:

Ի՞նչ ունի այսօր ԱՄՆ-ը ահաբեկչության դեմ մղած մեկամյա պատերազմից հետո: Դեռ կենդանի ու մարտունակ են «Ալ Ղաիդա» խմբավորումը եւ նրա առաջնորդ Ուսամա բեն Լադենը: Ամերիկյան զորքերի անտեսուն ներկայությունը Աֆղանստանում գնահատվում է որպես ապագա բարդություններով հղի շրջագայություն, որն այժմ փորձ է արվում ծածկել իրաքյան հարձակման սպառնալիքով: Այնինչ անհրաժեշտ է ի վերջո վերանայել սեփական քաղաքականությունը Միջին Արեւելքում... Այլապես բացառված չէ, ցավոք, Նյու Յորքում, ողջ Ամերիկայում եւ աշխարհում նորանոր «զրոյական հիմքերի» հավանականությունը...

Ասված մի արացե...

ՍԱՌԱ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Հրթիռակոծվել է «Համասի» ակտիվիստներից մեկի ավտոմեքենան

«Համաս» ահաբեկչական կազմակերպության ակտիվիստ Մոհամմեդ Դեֆը, որի մահվան մասին իսրայելցիները հինգշաբթի օրը խոսում էին «99 տոկոս վստահությամբ», իրականում ողջ է մնացել: Այդ մասին երեկ տեղեկացրեց իսրայելական «Հաարեց» թերթը՝ վկայակոչելով պաղեստինյան աղբյուրներ:

Գազայի հատվածում Շեյխ Ռադվան գյուղի շրջանում իսրայելցի զինվորականները հրթիռակոծել էին Դեֆի «Մերսեդեսը»: Ըստ պաղեստինցիների, նա վիրավորվել է, բայց ողջ է: Հաղորդվում է, որ հրթիռակոծման հետեւանքով ավտոմեքենայում եղած մարդկանցից առնվազն երկուսը զոհվել են: Նաեւ վիրավորվել են մոտ. 40 անցորդներ, այդ թվում 15 անչափահասներ: Վիրավորներից վեցի վիճակը ծանր է:

«Աբու Դաբի» հեռուստաընկերությունը ցուցադրել է դրվագներ դեպքի վայրից: Մեքենայից դուրս բերված վիրավորի դեմքը, սակայն, չի ցուցադրվել: Մոհամմեդ Դեֆին անցյալում քանիցս հաջողվել է ողջ մնալ Իսրայելի հատուկ ստորաբաժանումների կազմակերպած մահափորձերից հետո: Օրինակ, այս տարի նա հասցրել էր ավտոմեքենայից դուրս ցատկել իսրայելական հրթիռի հարվածից վայրկյաններ առաջ:

Իսրայելի հատուկ ծառայությունների ստացած տեղեկությունների համաձայն, Մոհամմեդ Դեֆը ծրագրում էր մահափորձ վարչապետ Արիել Շարոնի դեմ:

Իսրայելցիների հրթիռահարվածին ի պատասխան «Համասի» ղեկավարները խոստացել են մի շարք ահաբեկչություններ կազմակերպել Թել Ավիվում, Յաֆայում, Հայֆայում եւ այլ քաղաքներում:

Պենտագոնը կստեղծի իրաքցիների պարտիզանական ջոկատ

Նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմը ծրագրում է սկսել իրաքցի 1000 կամավորների պատրաստությունը, որոնք պատրաստ են կռվելու Իրաքի ներկայիս կառավարության դեմ: Ռազմական գործողությունների ծավալման դեպքում իրաքցի պարտիզանները պետք է կռվեն ամերիկացի զինվորների հետ կողք-կողքի:

Լոնդոնի «Թայմս» թերթի հաղորդման համաձայն, Պենտագոնն իրաքյան ընդդիմության առաջնորդներին խնդրել է նշել այն կամավորների անուններն ու թիվը, որոնք կարող են ռազմական պատրաստություն անցնել: Պարտիզանական բանակի կազմը հայտնի դառնալուց հետո Սպիտակ տունը Կոնգրեսին կխնդրի թույլատրել զինվորական պատրաստության ծրագրի ֆինանսավորումը: NTV հեռուստաընկերության տվյալներով, դա տեղի կունենա մոտ օրերս:

Իրաքյան ընդդիմադիր խմբավորումները նշում են, թե ենթադրվում է արտերկրում ստեղծել 10 հազարանոց պարտիզանական ուժեր, որոնք կներկայացնեն Իրաքի բոլոր հիմնական խմբակցությունները՝ սուննի եւ շիա մահմեդականներ, քրդեր: Ստորաբաժանումներում հավանաբար ընդգրկվեն իրաքյան բանակի նախկին զինվորներ, որոնք լավ ծանոթ են երկրի տեղանքին, կապեր ունեն Իրաքի զինված ուժերում:

Ընդդիմության առաջնորդները գտնում են, որ Սադդամ Հուսեյնի տապալումից հետո իրաքցի պարտիզանները կկարողանան խաղաղարարի դեր խաղալ երկրի խոշոր քաղաքներում: «Իրաքի ազգային կոնգրես» գլխավոր ընդդիմադիր կազմակերպության լիդերներից մեկի՝ Շարիֆ Ալի բեն Հուսեյնի խոսքերով, իրենք «չեն պատրաստվում ստեղծել ուժեր, որոնք կմարտնչեն Իրաքի բանակի դեմ. այդ ստորաբաժանումները կփորձեն կապ հաստատել իրաքցի զինվորականների հետ, տեղացի հրամանատարներին համոզել, թե չարժե մասնակցել ռազմական գործողություններին»:

Պ. Ք.

FINANCIAL TIMES

«Շեւարդնաձեն ղեկավարում է կիսաքրեական պետություն, որտեղ ծաղկում է զենքի, թմրանյութերի առեւտուրը»

Բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմսը» սեպտեմբերի 27-ի համարում գրում է. «Ռուսաստանը, օգտագործելով միջազգային ահաբեկչության դեմ պատերազմը, հետապնդում է սեփական արյունախում շահերը Կովկասում»: Թերթը խստիվ քննադատել է նաեւ Էդուարդ Շեւարդնաձեին. «Վրաստանը, որ հենվում է ԱՄՆ քաղաքական եւ տնտեսական աջակցության վրա, հրեշտակ չէ: Պրն Շեւարդնաձեն ղեկավարում է կիսաքրեական պետություն, որտեղ ծաղկում է զենքի, թմրանյութերի առեւտուրը»:

Ռուս-վրացական հարաբերություններում վերջին մի քանի օրերին նկատվող լարվածության թուլացումը հետեւեց նոր սրացում, երբ չեչենական ավազակախումբը, հատելով սահմանը, անցավ Ինգուշիա: «Եթե հաստատվի, որ ահաբեկիչները ներխուժել են Վրաստանից, ապա մենք ագրեսիան հետ մղելու համար կօգտվենք բոլոր հնարավորություններից», ասել է ՌԴ պաշտպանության նախարարը: Պատասխանելով հարցին՝ հնարավո՞ր է, որ այդ ագրեսիան դառնա «վերջին կաթիլը գրոհայինների բազաներին հարվածներ հասցնելու որոշում ընդունելու համար», Իվանովը պատասխանել է. «Հնարավոր է եւ դառնա»:

Ուշագրավ էր ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Ռամսֆելդի նախօրեին արված հայտարարությունը. «Վաշինգտոնը չի ողջունում Վրաստանի ռմբահարումները, հասկանում է այն դժվարությունները, որ ստեղծում է այդ իրադրությունը Ռուսաստանի համար, քանի որ աշխարհում կան անկառավարելի երկրներ, ինչը հնարավորություն է տալիս ահաբեկիչներին՝ օգտագործել նրանց սահմանները: Դա երեւում է Պակիստանի եւ Աֆղանստանի, Իրանի եւ Աֆղանստանի, Եմենի եւ Սաուդյան Արաբիայի սահմաններին»:

Վրաստանի ՆԳ նախարար Կոբա Նարչեմաշվիլին Կրեմլին զայրանալու նոր առիթ է տվել, հայտարարելով, թե «Պանկիսում հակաքրեական գործողության ակտիվ փուլը մոտենում է ավարտին»: Ըստ «Ինտերֆաքսի», պետանվտանգության նախարար Վալերի Խաբուրձանիան նշել է, որ վրացական տարածքում այլեւս չկան չեչեն գրոհայինների մեծ խմբեր, «նրանք բոլորը, չհանդիպելով ռուսական սահմանապահների արգելքին, անցել են Չեչնիա»:

Նախագահ Շեւարդնաձեն, լրագրողների խնդրանքին՝ մեկնաբանել Սերգեյ Իվանովի հայտարարությունը, ասել է. «Ես ունեմ առավել կարեւոր գործեր»:

Պանկիսից Ինգուշիա ներխուժած ինտերնացիոնալ ահաբեկչական խմբի կորիզը կազմում են հիմնականում արաբները, չեչենները, ինչպես նաեւ Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի քաղաքացի ահաբեկիչներ:

Թ. Հ.

Իրաքի փոխվարչապետ Թարիք Ազիզն Անկարա է այցելելու

Մինչ նախագահ Ջորջ Բուշը ԱՄՆ Կոնգրեսից «հզոր բանաձեւ» էր ակնկալում Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններ ծավալելու համար, որպեսզի տապալի Սադդամ Հուսեյնին, վերջինը հատուկ ուղերձով Անկարա է գործուղում փոխվարչապետ Թարիք Ազիզին: Թուրքական պետհեռուստատեսության տվյալներով, Ազիզն Անկարայում կլինի կիրակի օրը, իսկ երկուշաբթի կբանակցի Թուրքիայի ղեկավարների հետ:

Ենթադրվում է, որ Ազիզին կընդունեն Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը՝ ստանալու իրեն հասցեագրված ուղերձը, վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթը եւ երկրի այլ ղեկավարներ: Թեեւ թուրքական պետհեռուստատեսությունն Ազիզի հանդիպումներում քննարկման ենթակա հարցերի մասին ոչինչ չհայտնեց, բայց եւ այնպես ակնհայտ է, որ Հյուսիսային Իրաքում քրդական պետականության ձեւավորման ուղղությամբ կատարվում են լուրջ տեղաշարժեր: Ընդ որում սա այն դեպքում, երբ Թուրքիան, ինչպես սեպտեմբերի 27-ին նշեց թուրքական պետհեռուստատեսությունը, ռազմական ներկայություն ունի Իրաքի տարածքում:

Ավելին, Իրաքյան Քրդստանի ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Մասուդ Բարզանին եւ Իրաքյան Քրդստանի հայրենասերների միության նախագահ Ջալալ Թալաբանին սկսել են Քերքուքը ներկայացնել որպես Քրդստանի մայրաքաղաք: Անկարան գտնում է, որ ԱՄՆ-ի ռազմական գործողությունների դեպքում քուրդ առաջնորդներն էլ Հյուսիսային Իրաքում կդիմեն քրդական պետականության ձեւավորման անհրաժեշտ քայլերին: Ուրեմն, Թարիք Ազիզն Անկարայում գլխավորապես կենտրոնանալու է Հյուսիսային Իրաքում քաղաքական հնարավոր զարգացումների վրա՝ ակնկալելով Թուրքիայի ղեկավարների աջակցությունը:

Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի երկրորդ հիմնարկեքը տեղի ունեցավ Թուրքիայում

Սեպտեմբերի 18-ին հանդիսավոր պայմաններում տեղի ունեցավ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի հիմնարկեքը, որին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ մասնակցել էին Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն, Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը, ինչպես նաեւ ԱՄՆ էներգետիկայի նախարար Սպենսեր Աբրահամը:

Ուղիղ ութ օր հետո, սեպտեմբերի 26-ին կատարվեց նավթատարի երկրորդ հիմնարկեքն արդեն Թուրքիայում՝ հենց Ջեյհանում: Սա առաջինի համեմատ բավականին անշուք էր, քանի որ դրան ընդամենը մասնակցեցին փոխվարչապետ Մեսութ Յըլմազը, թուրքական կառավարության երկու պետնախարարներ, ինչպես նաեւ էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարար Զեքի Չաքանը:

Թուրքական պետհեռուստատեսությունը, անդրադառնալով հիմնարկեքին, նշեց, որ խողովակների շինարարությունը ենթադրվում է ավարտել 2005 թ.-ին, դրա շահագործման դեպքում Թուրքիան 17 տարի շարունակ տարեկան 200 մլն դոլար եկամուտ է ստանալու: Մինչդեռ նախնական հաշվարկներով, խողովակաշարի արժեքը 2,95 մլրդ դոլար է: Եթե ինքնարժեքի գինը շինարարության ընթացքում չաճի, ապա ծախսերը լավագույն դեպքում կվերականգնվեն 15 տարվա ընթացքում: Այս հաշվարկով նավթատարը Թուրքիային ոչ թե 17, այլ ընդամենը 2 տարի եկամուտ է բերում, ինչը տնտեսապես չի կարելի արդարացնել: Սա հիմք է տալիս ենթադրելու, որ ոչ միայն Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի, այլեւ հիմնարկեքների նշանակությունը եւս քաղաքական է:

Հ. Չ.

Կինո

«Total DVD» մոսկովյան հանդեսն իր վերջին համարում ներկայացրել է սեպտեմբերին Ռուսաստանի կինոթատրոններում ցուցադրվող նոր ֆիլմերը, որոնք առաջիկայում կթողարկվեն DVD սկավառակներով: Խմբագրությունն այս կերպ նպատակ ունի կողմնորոշել, պատկերացում տալ իր ընթերցողին, ասել կուզի՝ պոտենցիալ հանդիսատեսին, թե այս կամ այն ֆիլմի սկավառակը «որքանով կարող է ցանկալի գնում դառնալ»:

Անգեսիկի Հայտնությունները

Սեպտեմբերյան պրեմիերաների շարքում, ի թիվս 20 կինոնկարների, գրախոսության է արժանացել նաև Ատոմ Եգոյանի «Արարատը»:

Թեև «Total DVD»-ն շտապում է վերապահում անել, որ չի հավակնում «վերին ճշմարտությանը» «վերջնական վճիռը» միահեծանաբար թողնելով ընթերցող - հանդիսատես - գնորդին, բայց «Արարատի» գրախոսությունը հազիվ թե ծառայի անտեղյակներին լուսավորելու այն նպատակին, որին հետամուտ է 32 հազար տպաքանակով հրատարակվող հանդեսը: Հոդվածագիր Բորիս Իվանովն ինքը այդ լուսավորման ակնհայտ անհրաժեշտությունն ունի:

Անդրադառնալով Հայոց ցեղասպանությանը նա նշում է, թե «1915 թվականի դեպքերը մինչև օրս հարուցում են պատմաբանների և քաղաքական գործիչների թունդ վեճերը: Հայերը համարում են, որ այն ժամանակ կատարվածը պետք է ցեղասպանություն որակել Արևելյան Անատոլիայից ավելի քան մեկ միլիոն արտաքսվածների չհրահրված ոչնչացում: Իսկ թուրքերը պնդում են, թե կառավարությունը պարզապես խստորեն ճնշել է դավաճանների խռովությունները, որոնք անհանդուրժելի են պատերազմի ժամանակ, և հայ բնակչությանը վերաբնակեցրել է Ռուսական կայսրության կազմի մեջ մտնող Հայաստանի սահմաններից հեռու: Զոհված հայերի թիվը, նրանց գնահատմամբ, 3 հազար է, ընդ որում, հայտարարում են նրանք, հայերը կոտորվել են, ավելի շուտ, ծերությունից, սովից ու հիվանդություններից, քան թուրքական փամփուշտներից»:

Կողմերի հակադիր կարծիքները հանդիպադրելուց հետո Իվանովն իր «առողջ» տրամաբանությամբ ընտրել է «ոսկե միջինը»՝ այն գյուտն անելով, թե «բնաջնջման են ենթարկվել Թուրքիայի տարածքում ապրող հարյուր հազարավոր հայեր»: Ինչևէ, խորհմաստորեն նկատում է նա, «եղել է ցեղասպանություն, թե չէ, բայց ֆիլմի հերոսներից մեկի՝ հայ մեծ նկարիչ Արշիլ Գորկու մայրը, այնուամենայնիվ, զոհվել է»:

Ի միջի այլոց, տարագիր Արշիլ Գորկին էլ՝ 20-րդ դարի մեծ նկարիչներից մեկն ու աբստրակտ էքսպրեսիոնիզմի հիմնադիրը, բանիմաց Իվանովի կարծիքով, ժողովրդական արվեստի ներկայացուցիչ է: Դժվար է այլ եզրակացության հանգել՝ կարդալով, թե Արսինե Խանջյանի հերոսուհին Անին, որ Գորկու արվեստի գիտակն է ու մեկնաբանը, «ժողովրդական արվեստի հետազոտող է»:

Բայց այս քարանձավային տգիտությունը թողնենք Իվանովի խղճին՝ հետևելով նրա քննադատական մտքի փայլատակումներին: Այդ պրն Անգեսիկի համոզմամբ, «Ատոմ Եգոյանը՝ կանադացի արդի լավագույն ռեժիսորներից մեկը, նկարահանելով իր ֆիլմը, մտադիր չի եղել իր կարծիքը հայտնել այդ դեպքերի», այսինքն՝ հայերի կոտորածի առնչությամբ, «թեև, իհարկե, նա չի կարողացել դրանից խուսափել: Ֆիլմը նկարահանված է հայկական և ոչ թե թուրքական տեսանկյունից, դրա համար էլ արգելված է Թուրքիայում: Բայց Եգոյանին ավելի շատ հետաքրքրել է ոչ թե Վանա լճի ափին իրականում կատարվածը, այլ այն, թե դա ինչ արձագանք է ունեցել մեր ժամանակակիցների կյանքում»: Իվանովը հավաստիացնում է, որ «անձնական ողբերգությունները Եգոյանի համար կարևոր են քաղաքականությունից, իսկ արևելցու տեսք կրող հերոսների ճակատագրերը նրան ավելի հետաքրքիր են, քան Հայաստանին իր վսեմ խորհրդանիշը՝ այժմ էլ Թուրքիային պատկանող Արարատ լեռը, վերադարձնելու հարցը»:

Ըստ էության, Եգոյանի մտադրությունների մեկնաբանի դերն ստանձնած Իվանովը, մասնագիտական բարեխղճությանն ու իր կոչմանը հակառակ, անտեղյակ է և «Արարատի» նկարահանման դրդապատճառներին, և ռեժիսորի բուն նպատակներին (որոնց մասին մեր նրբիմաց հայրենակիցը քանիցս արտահայտվել է իր հարցազրույցներում, իսկ մենք քանիցս անդրադարձել ենք դրանց): Ավելին, կարելի է կարծել, թե այդքանից հետո էլ գրախոսը, ֆիլմը նայելիս, քնով է անցել: Ա՛յ քեզ Իվանով:

Փառք Աստծո, «Արարատը» այնքան խոսուն է, որ ինքնավստահ անգիտությունից զատ, ոչնչով չփայլող նման «խոսնակների» կարիքն իսպառ չունի: Ինչպես երևում է, այդ կարիքը «Total DVD»-ն ունի, ինչի համար էլ ցավակցության է արժանի:

Ուղտի ականջում մուշ-մուշ քնած նրա մեկնաբանի անմիտ խզբզանքի տպավորությունը մեղմում է միայն խմբագրության տեսակետը, ըստ որի, «Արարատն» ընդգրկվել է հինգ նախընտրելի ֆիլմերի ցանկում, գնահատման տասանիշ սանդղակով ստացել ութ միավոր և արժանացել այսպիսի հանձնարարականի. «Նուրբ, կիրթ, բայց զարմանալիորեն զորեղ կինոնկար՝ հինավուրց ժողովրդի տառապանքների մասին»:

Ափսոս, որ նույն մակդիրները չի կարելի օգտագործել «Total DVD»-ում տպագրված հոդվածի վերաբերյալ, որը թյուրիմացության մեջ է գցում հանդեսի ընթերցողներին, եթե նրանք էլ են բանից անտեղյակ Իվանովի չափ:

«Արարատի» երթը

Կաննի, Մոնրեալի, Կառլովի Վարիի, Թորոնթոյի միջազգային կինոփառատոներում ցուցադրվելուց հետո Ատոմ Եգոյանի «Արարատը» հոկտեմբերին կներկայացվի նաև Մոնրեալի նոր կինոյի փառատոնում:

«Մենք պետք է ուշի-ուշով հետևենք, որ ֆիլմը լայն տարածում գտնի», հայտարարել է Եգոյանը:

Այժմ «Արարատը» ցուցադրվում է Ֆրանսիայի 81 կինոթատրոններում: «ARP» ֆրանսիական ընկերությունը գնել է կինոնկարը դեռևս նախնական սցենարի վիճակում: Իսկ ամերիկյան մայրցամաքում «Արարատի» ցուցադրության իրավունքը ձեռք է բերել «Միրամաքս» ընկերությունը: Ֆիլմի երթը ամերիկյան և կանադական էկրաններով սկիզբ կառնի նոյեմբերի 15-ին:

«Ես վախենում էի, որ հոլիվուդյան այս խոշոր կինոընկերությունը զիջի Թուրքիայի բազմաթիվ ճնշումներին», հայտնել է Ատոմ Եգոյանը՝ Փարիզում լույս տեսնող «Նուվել դ'Արմենի» հանդեսին տված իր հարցազրույցում: Նրա մտավախությունը լուրջ հիմքեր ուներ, քանի որ Հայոց ցեղասպանությանը կինոյում անդրադառնալու փորձերը նախկինում կասեցվել են հենց Թուրքիայի միջամտությամբ (դեռևս 30-ականների կեսին Վաշինգտոնի միջոցով Հոլիվուդի վրա գործադրված դիվանագիտական ճնշման պատճառով Ռուբեն Մամուլյանն ստիպված էր հրաժարվել Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան 40 օրը» էկրանավորելու իր նախաձեռնությունից):

«Սուրբ Ծննդյան տոնին «Միրամաքսը» էլեկտրոնային փոստով երկու հազարից ավելի նամակներ էր ստացել՝ մեզ հետ կնքած պայմանագիրը խզելու պահանջով», պատմում է Եգոյանը: Բայց դրա փոխարեն կինոընկերությունը նախընտրել է դիմել գործիմաց խորհրդատուի: Վերջինս, Եգոյանի վկայությամբ, մի մեծ թղթապանակ է ներկայացրել այն ամենի մասին, ինչ առնչվում է Ցեղասպանությանը, դրա ճանաչմանը և Միացյալ Նահանգներին: Խորհրդատուն տեղեկացրել է նաև, որ Ռոնալդ Ռեյգանը մի զրույցի ժամանակ օգտագործել է «ցեղասպանություն» բառը: «Բացի այդ, երբ Վայնշտայնը՝ «Միրամաքսի» ղեկավարը, եկել էր Կանն՝ «Արարատի» պրեմիերային մասնակցելու, հայտարարեց, թե իրեն հոգնեցրել է Վաշինգտոնում հիմնավորված թուրքական լոբբին, որը ժխտում է Ցեղասպանությանը, ինչպես ոմանք Ողջակիզումը: Մեզ համար սա նշանակում է մեծ հաղթանակ», նշել է Ատոմ Եգոյանը:

Արժե դիտել

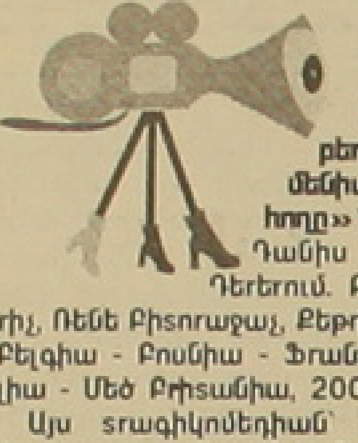

30 սեպտեմբերի, 00.30 Արմենիա «Ոչ մեկի հողը» ★: Ռեժիսոր՝ Դանիս Տանովիչ: Դերերում. Բրանկո Ջուրիչ, Ռենե Բիտորաջաչ, Քեթրին Քարթլիջ: Բելգիա - Բոսնիա - Ֆրանսիա - Իտալիա - Մեծ Բրիտանիա, 2001:

Այս տրագիկոմեդիան՝ Հարավսլավիայի ազգամիջյան ընդհարումների մասին, ողողվել է եվրոպական, Ամերիկյան, Բրիտանական կինոակադեմիաների և Կաննի մրցանակներով:

3 հոկտեմբերի, 22.40 Ար

■ **«Լուսավոր գալիք»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Ատոմ Եգոյան: Դերերում. Յան Հոլմ, Սառա Փոլի, Գաբրիել Ռոուզ, Բրյուս Գրինվուդ, Արսինե Խանջյան: Կանադա, 1997:

Դպրոցական ավտոբուսի վթարին զոհ դարձած երեխաների եղերական պատմությունն արժանացել է Կաննի Մեծ մրցանակին և 8 «Ջինի»՝ Կանադայի բարձրագույն կինոպարգևին:

4 հոկտեմբերի, 00.35 НТВ

■ **«Մարդը, որն ուզում էր թագավոր դառնալ»** ★: Ռեժիսոր՝ Ջոն Հյուսթոն: Դերերում. Շոն Քոների, Մայքլ Քեյն, Քրիստոֆեր Փլամեր: Մեծ Բրիտանիա, 1975:

Իշխանության բարձունքին հասած երկու արկածախնդիրների ոդիսականը Քիփլինգի գործերից մեկի էկրանացումն է:

4 հոկտեմբերի, 01.30 Հ1 (48 ալ)

■ **«Ուժասպառ ձիերին սպանում են, այնպես չէ՞»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Սիդնի Փոլաք: Դերերում. Ջեյն Ֆոնդա, Մայքլ Սարազին, Ռեդ Բաթոնս, Սուզաննա Յորք, Գիգ Յանգ: ԱՄՆ, 1969:

30-ականների Ամերիկան համակած տնտեսական մեծ ճգնաժամի տարիներին հուսահատ մարդիկ ստիպված են հանուն փողի մասնակցել հազարժամանոց պարային մարաթոնի:

6 հոկտեմբերի, 23.30 Հ1

■ **«Ֆելլինիի Սատիրիկոնը»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Ֆելլինի: Դերերում. Մարտին Փոթեր, Հայրամ Քելեր, Մագալի Նոել, Ալեն Կյունի, Կապուչինն, Լուչիա Բոզե: Իտալիա, 1969:

Պետրոնիուսի վեպի էկրանացման մեջ Ֆելլինին ձգտել է «հորինել հին հռոմեական այնպիսի աշխարհ, որն ասես կյանքի է կոչվել կախարդանքի ուժով»:

ԵՐԿՈՒՍՏԵՔ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

Վատիկանի ներկայացուցիչը հանդես է եկել պաշտոնական հայտարարությամբ՝ դատապարտելով Վենետիկի 59-րդ կինոփառատոնի ժյուրիի որոշումը, ըստ որի, գլխավոր մրցանակը՝ «Ոսկե առյուծը», շնորհվել է շոտլանդացի Փիթեր Մալանի «Ապաշխարող քույրեր» ֆիլմին: Չին հայտնի դերասանուհի Գուն Լիի գլխավորած ժյուրին, որի կազմում էին ֆրանսիացի ռեժիսոր Ժակ Օդիարը, ռուս բանաստեղծ Եվգենի Եվտուշենկոն, իտալացի կինոաստղ Ֆրանչեսկա Ներին և այլք, մեղադրվել է քաղաքական շարժառիթներով և ոչ թե գեղարվեստական չափանիշներով առաջնորդվելու համար:

Ի պատասխան՝ «Ապաշխարող քույրերի» ռեժիսորը, որի ֆիլմը պատմում է 60-ականներին Իռլանդիայի մենաստաններից մեկում բռնի պահվող աղջիկների մասին, հայտարարել է, թե իր պատկերած դեպքերը հենված են իրական փաստերի վրա: Փիթեր Մալանի համոզմամբ, կաթոլիկ եկեղեցին «կորցրել է իր ամբողջ կարեկցանքը» և համարելով, որ «մեղքի համար միայն կանայք են պատասխանատու, բռնանում է նրանց վրա, ինչպես իսլամը»: Մալանին անսպասելիորեն ձայնակցել է հոլիվուդյան կինոաստղ Մել Գիբսոնը, որը Վատիկանին «գառան մորթով գայլ» է անվանել՝ այն կարծիքը հայտնելով, թե «կաթոլիկ եկեղեցին իր հոգևոր պարտականությունները կատարելու փոխարեն վաղուց է թաղվել բանսարկությունների մեջ»:

Ռոբեր Կեսիկյանի կինոն

«Արարատով» բացված Թորոնթոյի միջազգային կինոփառատոնում, որն ավարտվեց վերջերս, ներկայացվեցին նաև ֆրանսահայ ճանաչված ռեժիսոր Ռոբեր Կեսիկյանի ֆիլմերը: Հետահայաց ցուցադրության ծրագիրն ընդգրկել էր եվրոպական հեղինակային կինոյի հետաքրքրական դեմքերից մեկի 11 աշխատանքներից 8-ը, այդ թվում վերջինը՝ «Մարի-Ժոն և նրա երկու սերը», որտեղ, ինչպես միշտ, նկարահանվել են Կեսիկյանի կինը՝ Արիան Ասկարիդը և նրա մյուս դերասանները՝ Ժերար Մեյլանն ու Ժան Պիեռ Դարուսենը:

Հենց այս սիրային դրամայով էր Կեսիկյանը, ի դեպ, դարձյալ Ատոմ Եգոյանի հետ, մասնակցում Կաննի վերջին փառատոնին, ուր «Արարատը» ցուցադրվեց մրցույթից դուրս, իսկ «Մարի-Ժոն և նրա երկու սերը»՝ գլխավոր մրցութային ծրագրում:

Ուշագրավ է, որ Ռոբեր Կեսիկյանի կինոն միջազգային ասպարեզում ավելի ու ավելի մեծ հետաքրքրության է արժանանում: Այս տարի Կեսիկյանին առաջին անգամ էր բախտ վիճակվել ներկայանալու Կաննի հիմնական մրցույթում, թեև նրա «Մարիուս և Ժանեթ» ֆիլմը դեռ 1997-ին շահել է Կաննի «Հատուկ հայացք» ծրագրի մրցանակը և փառատոնային բազմաթիվ այլ պարգևների կողքին լավագույն դերասանուհու տիտղոս՝ «Սեզար» մրցանակ բերել Արիան Ասկարիդին:

Լորենի մայրիկը

Լոս Անջելեսում հաստատված Սոֆի Լորենը 20-ամյա բացակայությունից հետո այս տարի առաջին անգամ իր ներկայությամբ պատվեց Վենետիկի միջազգային կինոփառատոնը: Կրտսեր որդու՝ սկսնակ ռեժիսոր Էդուարդո Պոնտիի հետ, նա մրցույթից դուրս ներկայացնում էր իրենց համատեղ աշխատանքը՝ «Օտարների մեջ» ֆիլմը, որով էլ բացվեց փառատոնը:

«Երբ Էդուարդոն ինձ առաջարկեց նկարահանվել ֆիլմում, այնպես էր հուզվել, ասես իր ձեռքն ու սիրտն էր կնոջն առաջարկում, պատմել է Լորենը: Երկու տարի շարունակ սցենարը գրելիս տղան ինձ հաղորդակից էր դարձնում իր բոլոր մտքերին: Ես, իհարկե, համաձայնեցի խաղալ նրա ֆիլմում, բայց մտածում էի. «Աստված իմ, տեսնես լեզու կգտնե՞նք նկարահանման հրապարակում: Չէ՞ որ ես ծանր բնավորություն ունեմ»: Բայց մեր համագործակցությունը շատ հեշտ ստացվեց. նա գիտեր, թե ինչ է ինձնից ուզում, իսկ իմ փորձառությունը հուշում էր, թե ինչ պետք է անեմ»:

Մայրիկ Լորենը խոստովանում է, որ սերը զավակների հանդեպ իր «ամենամեծ թուլությունն» է և ապագայի մասին խորհելիս մտածում է նախ և առաջ որդիների մասին:

29-ամյա Էդուարդոն, պատշաճ կինոուսումնառությունից հետո ընտրել է ռեժիսորի ուղին, իսկ նրա ավագ եղբայրը՝ Կառլոն, որ 32 տարեկան է, երաժշտական կրթություն ստանալով դիրիժոր է դարձել:

Կրտսեր որդու հետ Վենետիկ մեկնելուց առաջ անձնվեր մայրիկը ավագ որդուն էլ ուղեկցել էր Կալիֆոռնիայի քաղաքներից մեկը՝ Սարասոտա, որտեղ Կառլոն ելույթ ունեցավ Ռուսաստանի ազգային նվագախմբի հետ:

Հանրահայտ իտալուհին, որ սեպտեմբերի 20-ին բոլորեց իր կյանքի 68 տարին, Սարասոտայում լիներ, թե Վենետիկում, իր արտասովոր հմայքով ու գեղեցկությամբ գերել էր բոլորին:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՒԷՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Մարզական

ՇԱԽՄԱՏԻ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ

Մեր կազմերը հայտնի են

Հոկտեմբերի 25-ին Սլովենիայի Բլեդ քաղաքում կմեկնարկի շախմատի համաշխարհային հերթական օլիմպիադան: Արդեն հայտնի են Հայաստանի տղամարդկանց (4 հիմնական, 2 պահեստային) եւ կանանց (3+1) հավաքականների կազմերը: Մարզչական խորհրդի որոշմամբ շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիան հաստատել է այն շախմատիստների ցանկը, որոնք մեր հանրապետության մարզական պատիվը կպաշտպանեն օլիմպիադայում: Պարկ է նշել, որ ընտրությունը կատարվել է թեժ մրցակցության պայմաններում: Հաշվի են առնվել թե շախմատիստների ցույց տված արդյունքները, թե նրանց փորձն ու հմտությունը: Նախ նշենք, որ մեր ուժեղագույն շախմատիստներից Ռաֆայել Վահանյանը խնդրել է իրեն չընդգրկել ՀՀ հավաքականում: Նրա բացակայությամբ ՀՀ հավաքականի կազմն այսպիսին է. Վլադիմիր Հակոբյան, Սմբատ Լպուտյան, Կարեն Ասրյան, Լեւոն Արոնյան, Աշոտ Անաստասյան, Արտաշես Մինասյան: Ինչպես տեսնում ենք, հավաքականում տեղ չգտնվեց ամիսներ առաջ գրոսմայստերի կոչմանն արժանացած Գաբրիել Սարգսյանի համար, որը վերջերս ավարտված Հայաստանի տղամարդկանց բարձրագույն խմբի առաջնությունում գրավել էր 2-րդ տեղը՝ միայն լրացուցիչ ցուցանիշներով զիջելով երկրի չեմպիոն Լեւոն Արոնյանին: Տղամարդկանց հավաքականի մարզիչն է Արշակ Պետրոսյանը: Այս օրերին հավաքականի անդամներից երկուսը՝ Սմբատ Լպուտյանն ու Վլադիմիր Հակոբյանը, տարբեր թիմերի կազմերում մասնակցում են շախմատի չեմպիոնների գավաթի խաղարկությանը: Սմբատը հանդես է գալիս Բոսնիայի «Կիսելյակի» կազմում, իսկ Հակոբյանը՝ Կազանի «Լադյայում», Լեւոն Արոնյանը Բոխումի թիմի կազմում մասնակցում է Գերմանիայի բունդեսլիգայի առաջնությանը:

Կանանց հավաքականի մարզիչ, գրոսմայստեր Արսեն Եղիազարյանը թիմում ընդգրկել է գրոսմայստերներ Էլինա Դանիելյանին, Լիլիթ Մկրտչյանին, միջազգային վարպետ Նոհար Հլղաթյանին եւ վարպետ Լիլիթ Գալոյանին: Վերջինս ընթացիկ մրցաշրջանում հաջող մրցելույթներ է ունեցել: Մասնավորապես, Հայաստանի առաջնությունում Լիլիթը հասավ մինչեւ եզրափակիչ, որտեղ պարտվեց Էլինա Դանիելյանից:

Հուսանք, որ մեր թե տղամարդկանց եւ թե կանանց հավաքականները պատշաճ մակարդակով հանդես կգան շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայում:

Բեռնի թեկնածությունը հարցականի տակ է

Ինչպես հայտնի է, 2010 թ. ձմեռային օլիմպիադան իրենց մոտ անցկացնելու հավակնում են չորս քաղաքներ՝ շվեյցարական Բեռնը, ավստրիական Զալցբուրգը, կանադական Վանկուվերը եւ հարավկորեական Փխենչոնգը: Այս քաղաքներից 2003 թ. հուլիսին ՄՕԿ-ը կընտրի օլիմպիական մայրաքաղաքը: Սակայն բացառված չէ, որ մինչ այդ Բեռնը հրաժարվի օլիմպիադայի մայրաքաղաք դառնալու հավակնություններից: Շվեյցարիայի մայրաքաղաքում շուտով պետք է հանրաքվե անցկացվի, որը կպարզի, թե արդյոք շվեյցարացիները պատրա՞ստ են վճարել մեծ ծախսեր պահանջող խոշորամասշտաբ միջոցառման կազմակերպման համար: Նախնական հարցումները վկայում են, որ քաղաքի բնակչության մեծամասնությունը դեմ է օլիմպիադայի կազմակերպիչ երկիր դառնալու համար ծավալված պայքարին Բեռնի իշխանությունների մասնակցությանը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ռայմոնդ Զադուրյանի տպավորիչ ռեկորդը

Ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության բարձր արդյունավետության պայմաններում դարպասապահներին չափազանց դժվար է սեփական դարպասն անառիկ պահելը: Ուստի տպավորիչ է «Շիրակի» դարպասապահ Ռայմոնդ Զադուրյանի սահմանած ռեկորդը: Նա առաջնության վերջին 8 հանդիպումներում դարպասը պահել է անառիկ: Վերջին անգամ Զադուրյանի դարպասը գրավվել է հուլիսի 4-ին «Սպարտակի» հետ հանդիպման 65-րդ րոպեին, Արա Հակոբյանի կողմից: Այսպիսով, «Շիրակի» դարպասապահը 723 րոպե անընդմեջ սեփական դարպասն անառիկ է պահել: Նա գերազանցեց իր գործընկերոջ՝ Արթուր Հովհաննիսյանի ռեկորդային ցուցանիշը, որը 1992 թ. առաջնության մեկնարկային 8 հանդիպումներում գոլ բաց չէր թողել 681 րոպե շարունակ: Նշենք, որ Ռայմոնդ Զադուրյանն ընթացիկ առաջնության ամենահուսալի դարպասապահն է: Անցկացրած 13 հանդիպումներում նա սեփական դարպասը բաց է թողել ընդամենը 4 գոլ, միջինը մեկ խաղում՝ 0,3 գնդակ, 10 խաղում դարպասը պահել է անառիկ: Ահա թե ինչպիսին են դարպասն անընդմեջ անառիկ պահած րոպեների քանակով 10 լավագույն ցուցանիշները.

1. Ռայմոնդ Զադուրյան	«Շիրակ»	723	2002 թ.
2. Արթուր Հովհաննիսյան	«Շիրակ»	681	1992 թ.
3. Արթուր Հովհաննիսյան	«Շիրակ»	644	1997 թ.
4. Էդուարդ Երիցյան	«Կոտայք»	599	96/97 թթ.
5. Արմեն Ավագյան	«Փյունիկ»	595	96/97 թթ.
6. Գարիկ Նաջարյան	«Բանանց»	576	1992 թ.
7. Արթուր Հովհաննիսյան	«Շիրակ»	520	2000 թ.
8. Հարություն Աբրահամյան	«Արարատ»	496	1999 թ.
9. Գարիկ Նաջարյան	«Բանանց»	485	1993 թ.
10. Էդուարդ Երիցյան	«Զվարթնոց»	462	1999 թ.

Ֆեդերացիայի նախագահը երկրի նախագահի թեկնածու

Հարավային Կորեայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ, ՖԻՖԱ-ի փոխնախագահ, հասարակական հայտնի գործիչ Չոն Մոն Չժուն իր թեկնածությունն է առաջադրել երկրի նախագահի պաշտոնում ընտրվելու համար: Նախագահական ընտրությունները կայանալու են այս տարվա դեկտեմբերին: Անցկացրած հարցման արդյունքներով 50-ամյա Չոն Մոն Չժուն նախագահի պաշտոնի թեկնածուների մեջ առաջատար դիրք է գրավում:

Չիվաձեն մտադիր է համալրել հավաքականի կազմը

Վրաստանի ֆուտբոլի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ալեքսանդր Չիվաձեն որոշել է աստիճանաբար համալրել հավաքականի կազմը: «11–11» ֆուտբոլային թերթին տված հարցազրույցում նա նշել է, որ հավաքականը թարմ ուժերի կարիք է զգում՝ չանվանելով նորեկներին: Չիվաձեի կարծիքով, մի խումբ փորձառու ֆուտբոլիստներ հավաքի են ներկայանում անպատրաստ, ավելորդ քաշով, չմարզված, պատասխանատվությամբ չեն վերաբերվում հավաքականի հանդիպումներին: Ճիշտ է, նա կոնկրետ անուններ չի նշել, սակայն ասել է, որ դա առաջին հերթին վերաբերում է լեգեոներներին: Գլխավոր մարզիչը լավատես է եւ հույս ունի, որ հոկտեմբերի 12-ին Ռուսաստանի հավաքականի հետ խաղում իր սաներն ամեն ինչ կանեն, որպեսզի ուրախացնեն իրենց երկրպագուներին:

Ի դեպ, հոկտեմբերի 12-ին կայանալիք Վրաստան-Ռուսաստան հանդիպման առիթով Վրաստանի արտգործնախարար Իրակլի Մենագարաշվիլին հույս է հայտնել, որ ՌԴ արտգործնախարարությունն իր երկրի հավաքականին չի համոզի, որպեսզի Թբիլիսի չմեկնեն: Հայտնի է, որ երկու երկրների միջեւ վերջին շրջանում հարաբերությունների սրման հետեւանքով հավաքականի ղեկավարությունն անհանգստացած էր Թբիլիսիում կայանալիք խաղի անվտանգության ապահովմամբ: Մենագարաշվիլին հավաստիացրել է, որ բոլոր միջոցները ձեռք կառնվեն հանդիպումը նորմալ պայմաններում անցկացնելու համար, այնպես որ անհանգստանալու կարիք չկա:

Ակոստան վերընտրվեց

Բուենոս Այրեսում կայացած վոլեյբոլի միջազգային ֆեդերացիայի 28-րդ կոնգրեսում շվեյցարացի Ռուբեն Ակոստան վերընտրվեց իր պաշտոնում: Նա արդեն 18 տարի գլխավորում է խաղային մարզաձեւերից ամենախոշոր միջազգային ֆեդերացիան, որի նախագահի պաշտոնում ընտրվել է 1984 թ.՝ փոխարինելով ֆրանսիացի Փոլ Լիբոյին:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աերոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Ասթի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Ասատ-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ ԿԱՊԻՏԱԼ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

FULBRIGHT

FULBRIGHT SCHOLAR PROGRAM

Applications are now being accepted for the 2003/2004 Fulbright Scholar Program. The mission of the Fulbright Scholar Program is to increase mutual understanding between the people of the United States and people of other countries. The program provides an opportunity to pursue scholarly work in American universities.

Candidates must possess a Doctoral Degree (or equivalent professional training and experience) at the time of application, and English proficiency to conduct research in the United States. Preference is given to those without recent experience in the United States.

Candidates will be considered in the following fields:

◆ Political Science, Economics, Social Science, International Relations, Journalism and Law.
◆ American Studies (History, Literature, Society and Culture of the United States).
◆ Chemistry, Public Health and Medicine.

Application forms may be obtained from the Public Affairs Office at the U. S. Embassy, Baghramian str. 18, or at the IREX office at the Union of Architects, Baghramian str. 17, 3 rd floor. Application forms may also be downloaded from the Embassy homepage: www.arminco.com/embusa.

Completed applications must be submitted to Anahit Khachatryan, Cultural Affairs Assistant, Public Affairs Office, U. S. Embassy, at 52-98-25 or 52-70-10, ext: 4477, or to IREX office at 56 37 81. Interviews of the candidates selected by the Fulbright Commission will be scheduled in early december.

Application deadline is November 8, 2002.

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. սեպտեմբեր 27-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: լավագույն գին Best price	Առք* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Transactions: Առավ. գին Day high	Transactions: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: Արժեթղթ. քանակ Total qnt.	Transactions: Ծավալ Volume
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B				2.500.0	2.500.0	21					
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B				58.000.0	58.000.0	7					
ՋՈՒԼԱՔԵՅՏՈՆ	DZKT	B	500.0	500.0	26								
ԵՐ. ԿԱԲԵԼԻ ԳԱԼՎԱՆՏԵՐԵԱՅԻ ՖԻՐ	EKGF	B				10.000.0	10.000.0	720					
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B	1.000.0	1.000.0	50								
ԷՅԱՐՓՈՐՏ ՊԼԱՍՏԻԿԱ ԳՆ	EPLG	B							2.000.0	2.000.0	2.000.0	4	8.000.0
ԵՐ. ՔԻՄ.ՌԵԱԳԵՆՏ. ՖԻՐՄԱ	EQDF	B				10.000.0	10.000.0	1.408					
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B	500.0	500.0	134								
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	2.000.0	2.000.0	10								
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B	35.0	35.0	967				35.0	35.0	35.0	24.133	844.655.0
ՄԱՍԻՍԻ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MOER	B	7.000.0	7.000.0	20								
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B				5.000.0	5.000.0	280					
ՓՈՐՁԻԿ ԱԼԻՔ	PORN	B				10.000.0	10.000.0	1.060					
ՏԱՍԻ	TASP	B							500.0	500.0	500.0	25	12.500.0

* - Չբավարարված գնման/վաճառքի պահանջարկի/առաջարկի հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** - 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P` արտոնյալ բաժնետոմսերի տեսակը ցույց տվող թվով: ՍՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է C0:
ՀՖԲ-ում ներկայումս ցուցակված է 165 արժեթուղթ: Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնցով տվյալ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնման/վաճառքի հայտ կամ գործարք: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշման ամփոփ արդյունքները հրապարակվում են ամսական կտրվածքով՝ յուրաքանչյուր ամսվա առաջին աշխատանքային օրը:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am
© Armex

529353 ԱՆՎՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** 2 հաս 3 սենյականոց բնակարան առանձին մուտքով, ընդ. տարածքը 200 քմ եւ 2 սենյականոց ավտոնանկ: Հասցեն Մաշտոցի 39/12, բն. 24 եւ 24ա: հեռ. 55 71 86:
- **Վաճառվում է** 4 սենյականոց սեփական տուն, 70 քմ տարածքով, Արթիկի շրջան, գյուղ Նոր կյանք, հողամասը ցանկապատված, 1000 քմ: 58 84 48:
- **Շտապ վաճառվում է** ճապոնական կահույք «Պելտա», գինը 300 դոլար, «Պարոլակ» կարի մեքենա, գինը 50 դոլար: Հեռ. 645305:
- **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան Պարոնյան փող., թիվ 4, 5-րդ հարկ, վերանորոգված: Հեռ. 522556:
- **Կատարում եմ** հայերենից, անգլերենից, ռուսերենից թարգմանություններ եւ խմբագրում: Հեռ. 429573:
- **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան Բաղրամյան փողոցում, Գրողների տան հարեւանությամբ, 9/4 հարկ, մշտական ջուր եւ վերելակ: Հեռ. 733754:
- Կենտրոն համայնքի թիվ 140 մսուր-մանկապարտեզը հայտարարում է 2-7 տարեկան երեխաների ընդունելություն: Գործում են տարբեր խմբակներ: Հասցեն Թամանյան 3, հեռ. 56 30 60:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Գայի 97 շենք, բն. 42, 9/4: Հեռ. 262444: Գինը 18.000 դոլար:
- **Վաճառվում է** AEG ականջակալների հեռախոս, GSM սիստեմ, 09 42 91 12:
- **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան Նորքի I զանգվածում, Գայի պողոտա, 92 շենք, բն. 26: Հեռ. 644264: Գինը 5500 դոլար:
- **Կվարձեմ տարածք Կաղաքի կենտրոնում** գրասենյակի համար, մինչեւ 150 դոլար, լուսավոր, վերանորոգված: Հեռ. 454086, ժամը 3.00-ից հետո:
- **Միջազգային ռուսական կազմակերպությունը հրավիրում է աշխատանքի** 18-ից բարձր տարիքի մարդկանց: Հասցեն Սարյան 33, բն. 1, հեռ. 55-31-46: Սոֆի:
- **Վաճառվում է** ռուսական գրականություն «Библиотека мировой литературы для детей» (56 գիրք), Вл. Даль «Толковый словарь живого великорусского языка», «Библиотека приключений» (20 հատոր), Ռուս դասական գրողների հատորյակներ (Պաուստովսկի, Շոլոխովի եւ այլն), «Жизнь животных», «Словарь иностранных слов», ռուսական մասնագիտական հանրագիտարաններ եւ այլ մասնագիտական գրքեր: Զանգահարել (09) 42-36-99, (023) 2-22-31:
- **Վաճառվում է** գերմանական 4/4 ջութակ աղեղով եւ ֆուտլյարով: Հեռ. 625034: Գինը 200 դոլար:
- **Վաճառվում է** Օշականում 900 քմ տնահողամաս: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 344071:
- **Թուրքական կազմակերպությունը** գործարար մարդկանց (25-60 տարեկան) հրավիրում է աշխատանքի: Հասցեն Ազատամարտիկների 7, մուտք II, 2-րդ հարկ, բն. 31: Հեռ. 527304, 351961: Անուշ:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- **Կաթսայատան հնոցապանի**

Թեկնածուները պետք է ունենան միջնակարգ մասնագիտական կրթություն, կաթսայատան շահագործման իրավունքի վկայական եւ առնվազն երկու տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության ու աշխատանքային փորձի մասին տեղեկություններ եւ կաթսայատան շահագործման իրավունքի վկայական: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս.թ. հոկտեմբերի 9-ը, ժ. 17:45-ը:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի Արվեստ եւ մշակույթ ծրագիրը հայտարարում է արվեստի եւ մշակույթի գործունեության կազմակերպման նախագծերի մրցույթ հասարակության խոցելի խմբերի շրջանում՝ վերջիններիս հասարակությանն ինտեգրացնելու նպատակով:

Ծրագրերը ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2002 թ. նոյեմբերի 5-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում, հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2,
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail:aram@osi.am;
http://www.osi.am/application.html

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը «Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ արվեստի եւ մշակույթի մենեջերների եւ ադմինիստրատորների համար՝ մասնակցելու «Հայացք դեպի ներս» (Looking Inside) ծրագրին: Ծրագիրն առաջարկում է վերոհիշյալ բնագավառի ներկայացուցիչներին 2-3 շաբաթյա վերապատրաստում անցկացնել Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կենտրոնական Ասիայի, Կովկասի եւ Մոնղոլիայի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում, որի նպատակն է.

- կիրառել մշակույթի կառավարման գոյություն ունեցող արդիական մոդելները,
- կազմակերպել գիտելիքների եւ փորձի փոխանակում գործընկերների միջեւ,
- օժանդակել մշակութային գործիչներին, ովքեր կարող են նպաստել մշակույթի բնագավառում երկարատեւ կայուն եւ նշանակալի փոփոխություններին:

Դիմումները ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2002 թ. հոկտեմբերի 22-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում, հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2,
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: arama@osi.am; կամ
http://www.batory.org.pl/art/inside/

ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴՊՐՈՑ

РА СГУ — МАДИП

Ռուս-հայկական ժամանակակից հումանիտար ինստիտուտը (Մոսկվայի ժամանակակից հումանիտար ինստիտուտի երեւանյան բաժանմունքը) կազմակերպել է լրացուցիչ բարձրագույն մասնագիտական կրթության ուսումնական հաստատություն

«ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԴՊՐՈՑ»

Դպրոցի ղեկավարն է փաստաբան ՌՈՒԲԵՆ ՌՇՏՈՒՆԻՆ:

Դպրոց կարող են ընդունվել բարձրագույն իրավաբանական կրթություն ունեցող անձինք՝ անկախ ավարտած ԲՈՒՀ-ի կարգավիճակից, տարիքից եւ աշխատանքի վայրից:

Դպրոցն ունի ցերեկային եւ երեկոյան բաժիններ:

Ուսուցումը վճարովի է՝ 2 տարի:

Փաստաթղթերը ընդունվում են ամեն օր, ժ.11-17-ը՝ Իսահակյան 30 հասցեով, հեռախոսներ 56-90-68, 56-90-69, թք. 40-55-28:

Հայտարարություն

Սույն թվականի նոյեմբերին կկայանա Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության 2-րդ համաժողովը, որի նախապատրաստական աշխատանքներն արդեն սկսված են եւ քննարկումներ են ծավալվել 1-ին համաժողովից (1998թ. դեկտեմբեր) հետո ընկած ժամանակահատվածում ձեռքբերումների եւ առկա հիմնախնդիրների վերաբերյալ: Համաժողովը կազմակերպվում է «Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն»-ի (ՓՄՁ ԶԱԿ) կողմից՝ մի շարք հասարակական եւ միջազգային կազմակերպությունների աջակցությամբ:

Արդեն իսկ քննարկումներ են ընթանում հետեւյալ հիմնախնդիրների շուրջ.

1. Հարկային եւ մաքսային	2. Լիցենզավորում եւ սերտիֆիկացում
3. Արդար մրցակցության ապահովում	4. ՓՄՁ ֆինանսավորում
5. Գործարար տեղեկատվություն	6. Կադրերի պատրաստում
7. Բեռնափոխադրումներ	8. Գործարար խորհրդատվություն

Համաժողովում բարձրացվելիք հարցերն առավել ընդգրկուն դարձնելու համար խնդրում ենք Ձեր կողմից առաջադրվող հարցերն ու առաջարկությունները գրավոր ներկայացնել Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ-ի գրասենյակ, հետեւյալ հասցեով

Երեւան, Հանրապետության 5, 9-րդ հարկ,
հեռ.՝ 54 16 48, 54 16 45, ֆաքս՝ 54 16 42:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲ

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր **Էդուարդ Թոփչյան**

Մենակատար՝ **Իվան Մոնիգետի**, թավջութակ (Շվեյցարիա)

Դիրիժոր՝ **Էդուարդ Թոփչյան**

Ծրագրում՝ **Դվորժակ՝ Թավջութակի կոնցերտ**

Բեթհովեն՝ **Սիմֆոնիա թիվ 2**

29 սեպտեմբեր, 2002
Կինոյի տան սրահ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1991 թ. արտադրության սպորտ. OPEL KALIBRA ավտոմեքենա, վազքը՝ 180.000, գույնը՝ կարմիր, SONY մագնիտոֆոն, էլեկտրական ապակիներ, անվտանգության համակարգ, ABC արգելակներ (թորս կոմպյուտեր) եւ ավտոմատացված համակարգ:

Մախսազերծված է: Հեռ.՝ 09423833

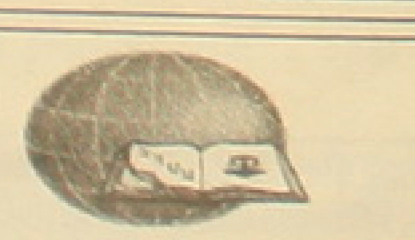

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը (ՀՀԱԱ) հայտնում է, որ 2002 թ. հոկտեմբերի 5-ին, ժամը 11:00-ին տեղի կունենա ՀՀԱԱ անդամների ընդհանուր ժողովը:

Ընդհանուր ժողովին հրավիրվում են մասնակցելու ՀՀԱԱ-ի բոլոր լիիրավ եւ թղթակից անդամները:

Ժողովը տեղի կունենա Ամիրյան 26 հասցեով՝ Երեւանի թատրոնի եւ կինոյի պետական ինստիտուտի դահլիճում:

Մասնակիցների գրանցումը՝ ժամը 10:30-ին:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ՀՀԱԱ տնօրինություն:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Կ. Ուլնեցու 31, 5-րդ հարկ

Հեռ.՝ 24-16-85, 24-93-19, 24-93-29

էլ. փոստ՝ aaaa@arminco.com

ARMENIA CONNECTIVITY 2000
Հայաստան - Փոխկապակցում 2000

Project Harmony is currently recruiting numerous positions to staff the Armenia School Connectivity Program, a high profile secondary school technology in education program of the US Department of State, Bureau of Educational and Cultural Affairs.

Project Harmony is an innovative, not-for-profit organization that empowers individuals to create healthier communities through international exchange and training.

Project Harmony offers staff members the opportunity to work in an exciting, professional environment implementing a program that has great potential to support development in Armenia. Compensation packages include salary, medical insurance, and professional development opportunities. All positions are dependant upon final funding approval.

Application Process:
Submit resume and cover letter to Siobhan Kimmerle, Director PH-Armenia, AC2K at the following email: **hr@projectharmony.am**

Deadline for submission of materials: **October 4, 2002**
Anticipated start date: **November 1, 2002**

* All materials must be submitted directly to the human resources address to be considered and NO applications will be considered without a cover letter. No calls, please. Due to the high number applications anticipated, only finalists will be contacted.

All positions require:
- University education
- Excellent oral and written language skills in English, Armenia, and Russian
- Armenian passport with valid exit visa
- Ability to work well in a team and individually
- Basic computer and Internet skills, incl. Word, Excel, and E-mail, Power Point a plus
- Commitment to supporting innovation in Armenian education system
- Willingness to travel (within and outside Armenia)
- High sense of dedication to responsibilities, colleagues, and organization
- Ability and interest in working with Caucasus colleagues

Please see the detailed position announcement online at http://www. projectharmony.am /PHSite/eng/eng Jobs.html or hard copy posted at UN Vacancy Board and AUA Bulletin Board.

«Ազգ» տպարան. Երեւան, Բաղրամյան 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակ՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության 27. 09. 2002 Գինը 100 դրամ